# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 21ης Ιανουαρίου 1999 *

Περιεχόμενα

I — Επί της προσαυξήσεως κατά 10 % του ποσού της διορθώσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τις δαπάνες σχετικά με τις επιστροφές λόγω εξαγωγής για τη χρήση προϊόντων με βάση το άμυλο και τη ζάχαρη (σημεία 4.4.2.1 και 4.5.1 της συνοπτικής εκθέσεως) ..... I - 80

II — Επί της διορθώσεως σχετικά με τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων προς την Πολωνία (σημείο 6.1.2 της συνοπτικής εκθέσεως) ..... I - 84

Επί του συνυπολογισμού των ποσών του οικονομικού έτους 1992 κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών του οικονομικού έτους 1991 ..... I - 88

Επί του περιεχομένου και της τηρήσεως των υποχρεώσεων που υπέχουν οι εθνικές αρχές για τη χορήγηση των οικείων επιστροφών λόγω εξαγωγής ..... I - 89

Επί της μη επιβαρύνσεως του ΕΓΤΠΕ με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες με τον προβλεπόμενο για τις επιστροφές λόγω εξαγωγής ζώων σφαγείου συντελεστή ..... I - 100

III — Επί της διορθώσεως σχετικά με τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων στην Εγγύς και Μέση Ανατολή (περίπτωση της εταιρίας Imex — σημείο 6.2.2 της συνοπτικής εκθέσεως) ..... I - 103

Επί της διορθώσεως των 22 011 281,10 DM για τις παρατυπίες που διαπράχθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1986 ..... I - 104

Επί της διορθώσεως των 25 024 493 DM σχετικά με τις επιστροφές που καταβλήθηκαν κατά τα έτη 1981 έως 1987 βάσει νοθειών ως προς το βάρος που διέπραξαν προστηθέντες των τελωνείων ..... I - 110

Επί του ποσού των 9 656 734,74 DM που αφορά τη φερόμενη καθυστέρηση στη διαβίβαση ορισμένων στοιχείων από τη Γερμανική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως ..... I - 112

IV — Επί της διορθώσεως για τις παρατυπίες σχετικά με την εξαγωγή βοείου κρέατος στον Λίβανο (περίπτωση της εταιρίας Südfleisch — σημείο 6.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως) ..... I - 117

V — Επί της διορθώσεως σχετικά με την εξαγωγή βοείου κρέατος στη Ζιμπάμπουε (περίπτωση της εταιρίας Barfuß — σημείο 6.2.4 της συνοπτικής εκθέσεως για το οικονομικό έτος 1991 και σημείο 6.2.2 της συνοπτικής εκθέσεως για το οικονομικό έτος 1990) ..... I - 125

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Στην υπόθεση C-54/95,

**Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**, εκπροσωπουμένη από τον Ernst Röder, Ministerialrat στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και τον Gereon Thiele, Assessor στο ίδιο υπουργείο, D-53107 Βόννη,

προσφεύγουσα,

κατά

**Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπουμένης από τον Klaus-Dieter Borchardt, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της ίδιας υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 94/871/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών των κρατών μελών σχετικά με τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1991 (ΕΕ L 352, σ. 82), καθόσον η Επιτροπή δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με το ποσό των 116 633 582,10 γερμανικών μάρκων (DM),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. J. G. Kapteyn, πρόεδρο τμήματος, G. Hirsch, H. Ragnemalm, R. Schintgen και K. M. Ιωάννου (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 5ης Φεβρουαρίου 1998, κατά την οποία τη Γερμανική Κυβέρνηση εκπροσώπησε ο Claus-Dieter Quassowski, Regierungsdirektor στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και την Επιτροπή ο Klaus-Dieter Borchardt,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 2ας Απριλίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

**Απόφαση**

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2 Μαρτίου 1995, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, την ακύρωση της αποφάσεως 94/871/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών των κρατών μελών σχετικά με τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1991 (ΕΕ L 352, σ. 82, στο εξής: η επίδικη απόφαση), καθόσον η Επιτροπή δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με το ποσό των 116 633 582,10 DM.

2 Ειδικότερα, με τη συνοπτική έκθεση περί των αποτελεσμάτων των ελέγχων για την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1991, η οποία επισυνάφθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έπρεπε να επιβαρυνθεί με τα ακόλουθα ποσά:

I — 1 031 451,17 DM ως προσαύξηση κατά 10 % του ποσού της διορθώσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τις δαπάνες σχετικά με τις επιστροφές λόγω εξαγωγής για τη χρήση προϊόντων με βάση το άμυλο και τη ζάχαρη

II — 54 275 090,69 DM ως διόρθωση για τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων προς την Πολωνία

III — 56 692 508,70 DM ως διόρθωση για τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων στην Εγγύς και Μέση Ανατολή (περίπτωση της εταιρίας Imex)

IV — 997 814 DM ως διόρθωση για τις παρατυπίες ανωμαλίες κατά την εξαγωγή βοείου κρέατος στον Λίβανο (περίπτωση της εταιρίας Südfleisch)

V — 518 181 DM ως διόρθωση για τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή βοείου κρέατος στη Ζιμπάμπουε (περίπτωση της εταιρίας Barfuß)

VI — 3 118 563,54 DM ως διόρθωση για τις παρατυπίες που ανάγονται στη χορήγηση ειδικής πριμοδοτήσεως στους παραγωγούς βοείου κρέατος.

3 Κατά τη συνεδρίαση, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δήλωσε ότι παραιτείται από το τμήμα της προσφυγής της όσον αφορά το ποσό των 3 118 563,54 DM σχετικά με τις παρατυπίες που ανάγονται στη χορήγηση της ειδικής πριμοδοτήσεως στους παραγωγούς βοείου κρέατος, καθόσον η σχετική διαφορά μεταξύ αυτής και της Επιτροπής διευθετήθηκε κατόπιν της αποφάσεως της 3ης Οκτωβρίου 1996, C-41/94, Γερμανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. I-4733).

**I — Επί της προσαυξήσεως κατά 10 % του ποσού της διορθώσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τις δαπάνες σχετικά με τις επιστροφές λόγω εξαγωγής για τη χρήση προϊόντων με βάση το άμυλο και τη ζάχαρη (σημεία 4.4.2.1 και 4.5.1 της συνοπτικής εκθέσεως)**

4 Η Επιτροπή εκθέτει στη συνοπτική έκθεση ότι, κατά τις διαδικασίες εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για τα οικονομικά έτη 1988 έως 1990, πραγματοποιήθηκαν χρηματοοικονομικές διορθώσεις επί των δαπανών που δήλωσαν οι γερμανικές αρχές ως επιστροφές λόγω εξαγωγής για τη χρήση προϊόντων με βάση το άμυλο και τη ζάχαρη. Οι διορθώσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν διότι οι γερμανικές αρχές είχαν επιτρέψει σε ορισμένες επιχειρήσεις να ζητήσουν πιστοποιητικά για τη χορήγηση επιστροφών μετά, και όχι, όπως απαιτούν οι κοινοτικοί κανονισμοί, πριν από την έναρξη της μεταποιήσεως, ευνοώντας, συνεπώς, τους οικείους επιχειρηματίες.

5 Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αμφισβήτησε ενώπιον του Δικαστηρίου την ορθότητα των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν για το οικονομικό έτος 1988. Με την απόφαση της 22ας Ιουνίου 1993, C-54/91, Γερμανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. I-3399), το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

6 Με τηλετύπημα της 6ης Οκτωβρίου 1993, η Επιτροπή ζήτησε από τις γερμανικές αρχές να τροποποιήσουν τις διαδικασίες τους για να συμμορφωθούν προς τους κοινοτικούς κανόνες και να ενημερώσουν τις υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ για τις τροποποιήσεις που θεσπίστηκαν προς τον σκοπό αυτόν καθώς και για την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος τους το αργότερο μέχρι

τις 31 Ιανουαρίου 1994, ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε στα κράτη μέλη για τη διαβίβαση στην Επιτροπή συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων στο πλαίσιο της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1991.

7 Κατά τη συνοπτική έκθεση,

«Οι γερμανικές αρχές διαβίβασαν αντίγραφα των εθνικών οδηγιών που αποσκοπούσαν στη θέση σε ισχύ των αιτηθεισών μεταβολών σε χρόνο σαφώς μεταγενέστερο της 31ης Ιανουαρίου 1994, δηλαδή της ημερομηνίας λήξεως της προθεσμίας που είχε ταχθεί για τη διαβίβαση των συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων.

Όπως για τα προηγούμενα οικονομικά έτη, προτείνεται κατ' αποκοπήν διόρθωση ποσοστού 5 % προσαυξημένη κατά 10 % λόγω της καθυστερήσεως στην τροποποίηση των διαδικασιών.»

8 Με την προσφυγή της, η Γερμανική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί την ορθότητα της πραγματοποιηθείσας διορθώσεως, αλλά μόνο την προσαύξηση κατά 10 % που επιβλήθηκε επί της διορθώσεως αυτής. Ισχυρίζεται συναφώς ότι δεν υφίσταται νομική βάση παρέχουσα στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιβάλει, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως, μια «πρόσθετη κύρωση» για να κολάσει την ενδεχόμενη καθυστερημένη κοινοποίηση των μέτρων που έλαβε το κράτος μέλος προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση του Δικαστηρίου. Εάν η Επιτροπή προτίθεται να κολάσει την ενδεχόμενη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου από κράτος μέλος, θα πρέπει να ακολουθήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 171, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ διαδικασία.

9 Επιβάλλεται να τονισθεί συναφώς, ότι στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως, η Επιτροπή οφείλει να ελέγξει τους λογαριασμούς που υποβάλλει το κράτος μέλος για συγκεκριμένο οικονομικό έτος. Η διαδικασία αυτή διέπεται από τον κανόνα ότι μόνον οι δαπάνες οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες καταλογίζονται στον κοινοτικό προϋπολογισμό (βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1993, C-55/91, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-4813, σκέψη 67).

10 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, κατά το οικονομικό έτος 1991, οι έλεγχοι τους οποίους διενήργησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για τη χορήγηση των οικείων επιστροφών λόγω εξαγωγής δεν ήσαν σύμφωνοι προς το κοινοτικό δίκαιο και ότι οι γερμανικές αρχές δεν κοινοποίησαν στην Επιτροπή, εντός της προθεσμίας που έταξε η ίδια για τη διαβίβαση συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 1991, κανένα μέτρο για την προσαρμογή των ελέγχων αυτών προς τις εν λόγω διατάξεις.

11 Επομένως, η Επιτροπή μπορούσε, κατά την ημερομηνία εκπνοής της ταχθείσας προθεσμίας, να προβεί σε χρηματοοικονομική διόρθωση, η οποία θα μπορούσε άλλωστε να είναι της τάξεως του 100 %, για τις δαπάνες που αφορούν τις επιστροφές αυτές.

12 Δεν μπορεί να αντιταχθεί συναφώς το γεγονός ότι, κατά τα οικονομικά έτη 1988 έως 1990, η Επιτροπή αρκέστηκε, λόγω της διαφοράς που ήχθη ενώπιον του Δικαστηρίου, να εφαρμόσει, σε ανάλογες περιστάσεις, διόρθωση ποσοστού 5 % επί των δαπανών σχετικά με τις επιστροφές αυτές. Πράγματι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το γεγονός ότι η Επιτροπή ανέχθηκε τις πλημμέλειες για λόγους επιεικείας δεν σημαίνει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αποκτά δικαίωμα να απαιτεί την ίδια συμπεριφορά για τις πλημμέλειες του επόμενου οικονομικού έτους βάσει της αρχής της ασφαλείας δικαίου ή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 67).

13 Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός ότι η Επιτροπή, ελλείψει διαβιβάσεως, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, πληροφοριακών στοιχείων περί των μέτρων που έλαβαν οι γερμανικές αρχές, προσαύξησε κατά 10 % τον διορθωτικό συντελεστή δεν συνιστά ούτε κύρωση ούτε ποινική ρήτρα, όπως υποστηρίζει η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, αλλά πράξη που εντάσσεται στο πλαίσιο του καθορισμού του γενικού συντελεστή διορθώσεως ο οποίος πρέπει να επιβληθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.

14 Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει πάντως ότι, εν προκειμένω, η έλλειψη κοινοποιήσεως εντός της ταχθείσας προθεσμίας των μέτρων που έλαβε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για να καταστήσει τις διαδικα-

σίες ελέγχου σύμφωνες προς το κοινοτικό δίκαιο δεν μπορεί να δικαιολογήσει την επιβληθείσα προσαύξηση, διότι, εν πάση περιπτώσει, η θέσπιση των εν λόγω μέτρων το 1993 ουδόλως επηρέασε τους ελέγχους που διενεργήθηκαν το 1991, δηλαδή το οικονομικό έτος το οποίο αφορούσε η εκκαθάριση.

15 Επιπλέον, κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, η προσαύξηση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που θέσπισε η Επιτροπή, με την από 3 Ιουνίου 1993 κοινοποίησή της στην επιτροπή του Ταμείου (έγγραφο VI/216/93), όσον αφορά τον υπολογισμό των δημοσιονομικών επιπτώσεων κατά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έκδοση της αποφάσεως περί της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων. Πράγματι, από τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες έχουν εφαρμογή από της καταρτίσεως της συνοπτικής εκθέσεως για το οικονομικό έτος 1990, προκύπτει ότι το κριτήριο για τη διενέργεια της χρηματοοικονομικής διορθώσεως και του καθορισμού του συντελεστή συνίσταται στην «αξιολόγηση του βαθμού κινδύνου απωλειών για τα κοινοτικά ταμεία λόγω παραλείψεως της διενεργείας ελέγχου». Τα μέτρα όμως που έλαβε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας το 1993 δεν μπορούν να έχουν αναδρομικά επιπτώσεις στο νομότυπο των ελέγχων που διενεργήθηκαν το 1991 και, κατά συνέπεια, να επηρεάσουν τις απώλειες που αφορούν το τελευταίο αυτό οικονομικό έτος.

16 Επιβάλλεται, κατ'αρχάς, να τονισθεί ότι, με τα επιχειρήματα αυτά, η Γερμανική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί την ευχέρεια της Επιτροπής να λάβει υπόψη τα διορθωτικά μέτρα που θεσπίζει κράτος μέλος μετά το οικονομικό έτος που αποτελεί το αντικείμενο της εκκαθαρίσεως για να περιορίσει τη χρηματοοικονομική διόρθωση στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τις σχετικές με το έτος αυτό δαπάνες, έστω και αν τα θεσπισθέντα μέτρα ουδόλως επηρεάζουν τον κίνδυνο απωλειών για τα κοινοτικά ταμεία κατά το εν λόγω οικονομικό έτος. Αντιθέτως, στο μέτρο που υποστηρίζει ότι η Επιτροπή όφειλε να έχει περιορίσει περαιτέρω το ύψος της συνολικής διορθώσεως, η Γερμανική Κυβέρνηση αναγνωρίζει εμμέσως την ευχέρεια αυτή.

17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αντλούμενο από τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής επιχείρημα πρέπει να θεωρηθεί αλυσιτελές.

18 Επιπλέον, το γεγονός ότι τα θεσπισθέντα το 1993 μέτρα ουδόλως επηρεάζουν το μέγεθος των απωλειών που προκλήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 1991

δεν μπορεί να μετατρέψει σε υποχρέωση την ευχέρεια της Επιτροπής να περιορίσει το ύψος της διορθώσεως, τούτο δε ενώ το οικείο κράτος δεν έχει κοινοποιήσει εγκαίρως τα διορθωτικά μέτρα που είχε θεσπίσει. Άλλωστε, η αποδοχή της αντίθετης απόψεως θα παρακινούσε ενδεχομένως τα κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει με καθυστέρηση διορθωτικά μέτρα να μην τα κοινοποιούν στην Επιτροπή.

19 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλεται κατά του εν λόγω τμήματος της επίδικης αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί.

**II — Επί της διορθώσεως σχετικά με τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων προς την Πολωνία (σημείο 6.1.2 της συνοπτικής εκθέσεως)**

20 Οι παρατυπίες που προσάπτονται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αφορούν την εξαγωγή προς την Πολωνία βοοειδών που δηλώθηκαν ως βοοειδή αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους. Για τα εν λόγω βοοειδή, η επιστροφή λόγω εξαγωγής που ίσχυε κατά την εποχή των πραγματικών περιστατικών ανερχόταν σε 98 ECU/100 kg, ενώ για τα λοιπά βοοειδή ήταν 55,5 ECU/100 kg.

21 Στη συνοπτική έκθεση περιλαμβάνονται συναφώς οι ακόλουθες διαπιστώσεις:

«Η θεαματική αύξηση των εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους από τη Γερμανία (...) προς την Πολωνία ώθησε το ΕΓΤΠΕ να πραγματοποιήσει έρευνες (...) τον Νοέμβριο του 1991 και τον Απρίλιο του 1992.

Από τις γενόμενες διαπιστώσεις (...) κατέστη δυνατόν να συναχθεί συμπέρασμα περί κινήσεων βοοειδών που δηλώθηκαν εκ προθέσεως ψευδώς ως βοοειδή αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους. (...)

Η βασική διαπίστωση συναφώς είναι ότι η κατάταξη των βοοειδών στην κλάση "αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους" δεν συνοδεύθηκε από καμία εγγύηση από την οποία να προκύπτει ότι τα εξαγόμενα ζώα ήσαν ζώα αναπαραγωγής (υπό την οικονομική έννοια ότι προορίζονται για την εκτροφή):

— έλλειψη μνείας του ιστορικού, της γενετικής αξίας, του συντελεστή αποδόσεως·

— έλλειψη κτηνιατρικής αναλύσεως ενόψει της αναπαραγωγής (ή κτηνιατρικών ελέγχων με σκοπό τη σφαγή)·

— πληροφοριακά στοιχεία εμπορικού ή άλλου χαρακτήρα τα οποία θα έπρεπε να αποτελέσουν ένδειξη σοβαρών αμφιβολιών (ηλικία των ζώων, πολύ χαμηλή τιμή πωλήσεως, άγνωστοι αγοραστές, κ.λπ.).

Επιπλέον, πληροφοριακά στοιχεία που συνελέγησαν ευχερώς στην Πολωνία επιβεβαίωσαν ότι τα ζώα αυτά είχαν σφαγεί αμέσως στη χώρα αυτή. (...)

Όσον αφορά τη Γερμανία, από την εξέλιξη της στατιστικής των εξαγωγών προς την Πολωνία ζώων αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους προκύπτει ότι πριν από το 1991 η κίνηση αυτή ήταν σχεδόν ανύπαρκτη (1989: 374 ζώα, 1990: 166 ζώα). Το 1991 όμως εξήχθησαν άνω των 57 000 ζώων. Μετά τη θέση σε ισχύ αυστηρότερης νομοθεσίας στην εθνική έννομη τάξη (18.10.91) ο αριθμός αυτός μειώθηκε σχεδόν αμέσως για να επανέλθει στο επίπεδο των 9 300 ζώων το 1992 (εκ των οποίων 7 500 πριν από τον Απρίλιο του 1992).

Επομένως, η αίτηση του εν λόγω κράτους μέλους [με αντικείμενο την επιβάρυνση του ΕΓΤΠΕ με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν με τον προβλεπόμενο για τα ζώα σφαγείου συντελεστή] δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, διότι το σύνολο των οικείων εξαγωγών έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Τα συμπεράσματα των υπηρεσιών της Επιτροπής έχουν ως εξής:

(...)

(ii) Όσον αφορά τη Γερμανία, το εν λόγω κράτος μέλος, αναγνωρίζοντας την έκταση του προβλήματος, θέσπισε αυστηρότερη νομοθεσία, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 18.10.91. Κατά συνέπεια, από τον συμπληρωματικό έλεγχο που διενεργήθηκε επί των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από της ημερομηνίας αυτής προέκυψε ότι, έκτοτε, το πρόβλημα έπαυσε να υφίσταται σχεδόν αμέσως.

(iii) Ενόψει των προηγουμένων, καθορίστηκαν οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές διορθώσεις:

— Γερμανία: οικονομικό έτος 1991: 56 542 011,69 DM
οικονομικό έτος 1992:

οικείες δαπάνες 15 694 754,87 DM

δαπάνες που αναγνωρίστηκαν λαμβανομένης υπόψη της τροποποιήσεως του εθνικού νόμου της 18.10.1991

12 974 820,87 DM

2 719 934,00 DM

ΣΥΝΟΛΟ 59 261 945,69 DM

— παρατυπίες που διαπιστώθηκαν και κοινοποιήθηκαν στο ΕΓΤΠΕ (άρθρο 3 DE/92/001/B και DE/92/002/B) 4 986 855 DM

θέση (...): Ύψος της διορθώσεως 54 275 090,69 DM»

22 Επιπλέον, από τον φάκελο προκύπτει ότι η Επιτροπή, με έγγραφο της 24ης Ιουνίου 1992 που απηύθηνε στη Γερμανική Κυβέρνηση και στο οποίο η Γερμανική Κυβέρνηση απήντησε με έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 1992, διευκρίνισε ότι, αντί να περιοριστούν στην απλή προσκόμιση των αντιτύπων ελέγχου Τ 5 και των πιστοποιητικών που χορηγούνται από τις ενώσεις κτηνοτρόφων ως γενεολογικά πιστοποιητικά και πιστοποιητικά αναπαραγωγής, τα οποία δεν περιείχαν μνεία ως προς τις αποδόσεις, τη γενετική αξία και την αναπαραγωγική ικανότητα των ζώων (εκτός, ενίοτε, από μια ένδειξη που περιορίζεται στους γεννήτορες), οι γερμανικές αρχές όφειλαν να εξακριβώσουν ότι τα εξαχθέντα ζώα χρησιμοποιήθηκαν ειδικά για την αναπαραγωγή και να απαιτήσουν την προσκόμιση γενεαλογικών πιστοποιητικών τα οποία να εκθέτουν με πληρότητα, ήτοι επί δύο γενεών, την αναπαραγωγική ικανότητα των ζώων καθώς και τις αποδόσεις τους και την εκτίμηση της γενετικής τους αξίας.

23 Οι υποχρεώσεις αυτές απορρέουν από τον χαρακτηρισμό των ζώων ως «ζώων αναπαραγωγής», σύμφωνα με την ονοματολογία που χρησιμοποιείται στον τομέα των επιστροφών από τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3665/87 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1987, για κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ L 351, σ. 1), και από το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1544/79 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 1979, περί χορηγήσεως επιστροφών κατά την εξαγωγή βοοειδών αναπαραγωγικών καθαράς φυλής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/025, σ. 237), σε συνδυασμό με τα άρθρα 1 και 6 της οδηγίας 77/504/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1977, περί των ζώων αναπαραγωγής του βοείου είδους καθαρόαιμου γένους (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/019, σ. 58).

24 Με το προμνημονευθέν έγγραφο της 24ης Ιουνίου 1992, η Επιτροπή διευκρίνισε επιπλέον ότι ο ισχυρισμός της ότι τα εξαχθέντα ζώα δεν προορίζονταν για την αναπαραγωγή επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι τα ζώα αυτά έπασχαν από λεύκωση.

25 Οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων αφορούν τρία ζητήματα σχετικά με τον συνυπολογισμό των ποσών του οικονομικού έτους 1992 κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών του οικονομικού έτους 1991, το περιεχόμενο και την τήρηση των υποχρεώσεων που υπέχουν οι εθνικές αρχές για

τη χορήγηση των οικείων επιστροφών λόγω εξαγωγής και, τέλος, τη μη επιβάρυνση του ΕΓΤΠΕ με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν με τον προβλεπόμενο για τις επιστροφές λόγω εξαγωγής των ζώων σφαγείου συντελεστή, αντιστοίχως.

*Επί του συνυπολογισμού των ποσών του οικονομικού έτους 1992 κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών του οικονομικού έτους 1991*

26 Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι η διόρθωση στην οποία προέβη η Επιτροπή είναι παράνομη, στο μέτρο που περιλαμβάνει, κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1991, ποσά του οικονομικού έτους 1992. Πράγματι, τα ποσά μεταγενεστέρων οικονομικών ετών δεν μπορούν να διορθωθούν παρά μόνο κατά τις εκκαθαρίσεις των λογαριασμών των επομένων ετών, καθόσον ο κανονισμός (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93), δεν προβλέπει τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα εν λόγω ποσά πρωθύστερα. Επιπλέον, τα ποσά που καταλογίστηκαν σε κάθε οικονομικό έτος είναι ανακριβή.

27 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο λόγος αυτός ακυρώσεως προβλήθηκε οψίμως, οπότε πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

28 Προσήκει να υπομνησθεί συναφώς ότι, κατά το άρθρο 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

29 Επιβάλλεται να τονισθεί, στη συνέχεια, ότι η μνεία των ποσών που αφορούν το οικονομικό έτος 1992 κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1991 προέκυπτε ήδη από τη συνοπτική έκθεση.

30 Επομένως, η Γερμανική Κυβέρνηση μπορούσε να επικαλεσθεί τον ισχυρισμό αυτό με το δικόγραφο της προσφυγής, πράγμα το οποίο δεν έπραξε.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

*Επί του περιεχομένου και της τηρήσεως των υποχρεώσεων που υπέχουν οι εθνικές αρχές για τη χορήγηση των οικείων επιστροφών λόγω εξαγωγής*

32 Η Γερμανική Κυβέρνηση διατείνεται, κατ' αρχάς, ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι το μεγαλύτερο μέρος των εξαχθέντων ζώων εσφάγησαν αμέσως στην Πολωνία, πράγμα το οποίο αποδεικνύει ότι συνιστούσαν στην πραγματικότητα ζώα σφαγείου, δεν στηρίζεται σε σοβαρές και εύλογες αμφιβολίες, όπως απαιτεί η νομολογία του Δικαστηρίου. Ομοίως, η Επιτροπή δεν προσκόμισε αποδείξεις όσον αφορά τον ισχυρισμό της ότι τα ζώα πάσχουν από λεύκωση. Ειδικότερα, δεν προσκόμισε κανένα έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ότι οι αυστηροί υγειονομικοί έλεγχοι στους οποίους υποβάλλεται η εισαγωγή βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους στην Πολωνία και οι οποίοι περιλαμβάνουν την προσκόμιση πιστοποιητικού χορηγηθέντος από συμβεβλημένο με τη δημόσια αρχή κτηνίατρο δεν εφαρμόστηκαν στις επίδικες εισαγωγές.

33 Η Επιτροπή αμφισβητεί την ορθότητα των ισχυρισμών αυτών και επικαλείται, μεταξύ άλλων: α) τη θεαματική αύξηση, το 1991, των γερμανικών εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους προς την Πολωνία· β) την ανικανότητα της πολωνικής αγοράς να απορροφήσει έναν τόσο μεγάλο αριθμό βοοειδών αναπαραγωγής, λόγω δυσκολιών που αντιμετώπιζε η πολωνική γεωργία κατά την εποχή εκείνη, στοιχείο που επιρρωννύεται από τις δηλώσεις του Πολωνού διευθυντή των κτηνιατρικών υπηρεσιών κ. Maleszewski, κατά τις οποίες, με ορισμένες εξαιρέσεις, η Πολωνία είχε εισαγάγει κατά την εποχή εκείνη μόνο ζώα σφαγείου, και γ) ένα έγγραφο της 12ης Νοεμβρίου 1991 του ομοσπονδιακού υπουργείου Επισιτισμού, Γεωργίας και Δασών, με το οποίο διαπιστώνεται, μεταξύ άλλων, ότι «(...) τα ζώα

πράγματι πληρούσαν μόνο τις υγειονομικές προϋποθέσεις των ζώων σφαγείου και δεν πληρούσαν τις αυστηρότερες απαιτήσεις σχετικά με τα ζώα αναπαραγωγής, διότι δεν ήσαν απαλλαγμένα λευκώσεως».

34 Η Γερμανική Κυβέρνηση απαντά ότι η αύξηση των εξαγωγών οφειλόταν πρωτίστως στην ιδιάζουσα κατάσταση των νέων ομοσπόνδων κρατών μετά την επανένωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, η οποία προκάλεσε τη διάλυση πολλών γεωργικών συνεταιρισμών, πράγμα που είχε ως συνέπεια την πώληση και την εξαγωγή των ζώων.

35 Επιβάλλεται να υπομνησθεί συναφώς ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή αρνείται να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με ορισμένες δαπάνες για τον λόγο ότι οι δαπάνες αυτές προκλήθηκαν από καταλογιστέες σε κράτος μέλος παραβάσεις των κοινοτικών ρυθμίσεων, δεν υποχρεούται να αποδείξει κατά τρόπο εξαντλητικό τον πλημμελή χαρακτήρα των διαβιβασθέντων από τα κράτη μέλη στοιχείων, αλλά να προσκομίσει αποδεικτικό στοιχείο της σοβαρής και εύλογης αμφιβολίας με την οποία αντιμετωπίζει τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν από τις εθνικές διοικητικές αρχές. Ο εν λόγω μετριασμός της απαιτήσεως για την εκ μέρους της Επιτροπής απόδειξη εξηγείται από το γεγονός ότι το κράτος είναι αυτό που μπορεί καλύτερα να συλλέξει και επαληθεύσει τα αναγκαία στοιχεία για την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ και στο οποίο εναπόκειται, συνεπώς, να προσκομίσει την πλέον λεπτομερή και πλήρη απόδειξη του αληθούς των στοιχείων του και, ενδεχομένως, της ανακρίβειας των υπολογισμών της Επιτροπής (βλ. απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 1993, C-48/91, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-5611, σκέψεις 16 και 17).

36 Διαπιστώνεται, στη συνέχεια, ότι η θεαματική αύξηση των γερμανικών εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής προς την Πολωνία, ο όγκος των οποίων ανήλθε από 166 ζώα το 1990 σε 57 366 ζώα το 1991, για να μειωθεί απότομα, μετά τη θέση σε ισχύ αυστηρότερης νομοθεσίας στη Γερμανία, στο επίπεδο των 9 300 ζώων το 1992 (εκ των οποίων 7 500 πριν από τον Απρίλιο του 1992), συνιστά στοιχείο το οποίο, ελλείψει πειστικής εξηγήσεως, μπορεί να δημιουργήσει σοβαρή και εύλογη αμφιβολία ως προς την ποιότητα των

εξαχθέντων βοοειδών. Ο ισχυρισμός όμως της Γερμανικής Κυβερνήσεως ότι η αύξηση αυτή οφείλεται στη διάλυση πολλών γεωργικών συνεταιρισμών εντός των νέων ομοσπόνδων κρατών κατόπιν της επανενώσεως δεν στηρίχθηκε σε ακριβή αριθμητικά στοιχεία. Επιπλέον, η Γερμανική Κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι, κατά τον χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών, υπήρχαν στην Πολωνία εμπορικές διέξοδοι για τόσο μεγάλο αριθμό βοοειδών αναπαραγωγής, παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπιζε η πολωνική γεωργία.

37 Επιπλέον, η Γερμανική Κυβέρνηση δεν διέψευσε ούτε το περιεχόμενο του προπαρατεθέντος εγγράφου της 12ης Νοεμβρίου 1991 του ομοσπονδιακού υπουργείου Επισιτισμού, Γεωργίας και Δασών ούτε τις προαναφερθείσες δηλώσεις του Πολωνού διευθυντή των κτηνιατρικών υπηρεσιών, από όπου προκύπτει ότι τα εξαχθέντα ζώα πληρούσαν μόνο τις υγειονομικές προϋποθέσεις των ζώων σφαγείου, ότι έπασχαν από λεύκωση και ότι, με ορισμένες εξαιρέσεις, εισήχθησαν στην Πολωνία ως ζώα σφαγείου.

38 Επομένως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

39 Η Γερμανική Κυβέρνηση αμφισβητεί, στη συνέχεια, την ορθότητα της διαπιστώσεως της Επιτροπής ότι οι εθνικές αρχές είχαν, δυνάμει του κοινοτικού δικαίου, την υποχρέωση να απαιτήσουν την προσκόμιση αποδείξεων όσον αφορά τον ειδικό προορισμό των οικείων βοοειδών για την αναπαραγωγή πριν από την καταβολή των αιτηθεισών επιστροφών λόγω εξαγωγής. Κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, το κοινοτικό δίκαιο δεν περιελάμβανε, κατά τον χρόνο των κρίσιμων περιστατικών, την εν λόγω υποχρέωση.

40 Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της ως άνω Κυβερνήσεως, το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87, το οποίο επικαλείται η Επιτροπή, δεν έχει εφαρμογή, διότι δεν συντρέχει καμία από τις δύο περιοριστικώς απαριθμούμενες στη διάταξη αυτή περιπτώσεις. Πράγματι, δεν υπήρχε ούτε αμφιβολία ως προς τον πραγματικό προορισμό του προϊόντος, καθόσον τα βοοειδή που προορίζονταν για την Πολωνία εισήχθησαν πράγματι στη χώρα αυτή και διατέθηκαν στην αγορά, ούτε κίνδυνος επανεισαγωγής τους στην

Κοινότητα, παρά το γεγονός ότι το 1991 οι εισαγωγικοί δασμοί στην Κοινότητα ορίστηκαν σε 0 ECU για τα ζώα αυτά, λόγω των αυστηρών ελέγχων που εφάρμοσε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

41 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, σε αντιδιαστολή προς τους ισχυρισμούς της Γερμανικής Κυβερνήσεως, η υποχρέωση την ύπαρξη της οποίας αμφισβητεί απορρέει από πλείονες κοινοτικές διατάξεις.

42 Κατ' αρχάς, το μόνο στοιχείο που διαφοροποιεί ένα ζώο το οποίο χαρακτηρίζεται ως «βοοειδές αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους», σύμφωνα με την ονοματολογία στον τομέα των επιστροφών, και για το οποίο η επιστροφή λόγω εξαγωγής ανερχόταν σε 98 ECU/100 kg κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, από τα λοιπά βοοειδή, για τα οποία η προβλεπόμενη επιστροφή ανερχόταν σε 55,5 ECU/100 kg, είναι ότι προορίζεται ειδικά για την αναπαραγωγή. Επομένως, ο ειδικός αυτός προορισμός είναι το μόνο στοιχείο το οποίο δικαιολογεί τη χορήγηση του πλέον υψηλού ποσού επιστροφής. Η ύπαρξη του στοιχείου αυτού πρέπει επομένως να επαληθευθεί οπωσδήποτε προκειμένου να χορηγηθεί η αντίστοιχη επιστροφή.

43 Στη συνέχεια, το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87 ορίζει τα εξής:

«Η καταβολή της διαφοροποιημένης ή μη διαφοροποιημένης επιστροφής εξαρτάται όχι μόνον από το αν το προϊόν έχει εγκαταλείψει το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, αλλά επίσης, εκτός αν έχει χαθεί κατά τη μεταφορά λόγω ανωτέρας βίας, από το αν έχει εισαχθεί σε τρίτη χώρα και, κατά περίπτωση, σε δεδομένη τρίτη χώρα (...):

α) όταν υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τον πραγματικό προορισμό του προϊόντος,

ή

β) όταν υπάρχει πιθανότητα να επανεισαχθεί το προϊόν στην Κοινότητα λόγω της διαφοράς μεταξύ του ποσού της επιστροφής που εφαρμόζεται στο εξαγόμενο προϊόν και του ποσού των δασμών κατά την εισαγωγή, που εφαρμόζονται σε ταυτόσημο προϊόν την ημερομηνία αποδοχής της διασάφησης εξαγωγής.

(...)»

44 Όσον αφορά την περίπτωση που περιγράφεται υπό το στοιχείο α', είναι αληθές ότι, από το γράμμα της διατάξεως αυτής, ο όρος «προορισμός» θα μπορούσε, εκ πρώτης όψεως, να νοηθεί μόνον υπό γεωγραφική έννοια, πράγμα το οποίο θα σήμαινε ότι η διάταξη αυτή θα είχε εφαρμογή μόνο σε περίπτωση απάτης ως προς τον γεωγραφικό προορισμό του εξαχθέντος προϊόντος.

45 Εντούτοις, η ερμηνεία αυτή θα αντέβαινε προς τον σκοπό του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87, ο οποίος, σύμφωνα με την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, έγκειται ακριβώς στην αποφυγή των καταχρήσεων στον τομέα των επιστροφών. Οι επιστροφές αποσκοπούν στην κάλυψη της διαφοράς μεταξύ της υψηλότερης κοινοτικής τιμής του οικείου προϊόντος και της λιγότερο υψηλής τιμής του προϊόντος στην αγορά της τρίτης χώρας προς την οποία εξάγεται. Για ένα προϊόν του οποίου η τιμή, και κατά συνέπεια ο συντελεστής επιστροφής, εξαρτάται από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της χρήσεώς του, καταχρήσεις θα μπορούσαν να προκύψουν επίσης όταν η πραγματική χρήση του, ήτοι ο πραγματικός προορισμός του υπό τη λειτουργική έννοια του όρου, δεν αντιστοιχεί στην ειδική χρήση του προϊόντος για το οποίο ζητείται η επιστροφή. Επομένως, ο όρος «προορισμός» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 3665/87 πρέπει να νοηθεί όχι μόνον υπό γεωγραφική αλλά και υπό λειτουργική έννοια.

46 Όσον αφορά την περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 3665/87, επιβάλλεται να τονισθεί ότι αυτή αναφέρεται στην ύπαρξη κινδύνου επανεισαγωγής εντός της Κοινότητας του εξαχθέντος προϊόντος, χωρίς να απαιτείται επιπλέον η πραγματική επέλευση του κινδύνου αυτού.

47 Ενόψει των προηγουμένων, διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, συνέτρεχαν τόσο η περίπτωση του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 3665/87 όσο και η περίπτωση του στοιχείου β' της εν λόγω διατάξεως. Πράγματι, λαμβανομένης υπόψη της θεαματικής αυξήσεως των γερμανικών εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους προς την Πολωνία, υφίσταντο σοβαρές αμφιβολίες ως προς τον πραγματικό προορισμό των εξαχθέντων ζώων. Επιπλέον, λόγω της διαφοράς μεταξύ του ποσού της επιστροφής λόγω εξαγωγής που ίσχυε για τα βοοειδή αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους το 1991 (98 ECU/100 kg) και του ποσού των εισαγωγικών δασμών που ίσχυε τότε για το εν λόγω προϊόν (0 ECU), υφίστατο κίνδυνο επανεισαγωγής των εξαχθέντων ζώων στην Κοινότητα, ανεξαρτήτως της αυστηρότητας των ελέγχων που εφάρμοζε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας κατά την εισαγωγή των εν λόγω ζώων.

48 Επομένως, οι γερμανικές αρχές ήταν υποχρεωμένες, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87, να εξακριβώσουν ότι τα οικεία ζώα είχαν εισαχθεί στην Πολωνία ως ζώα αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους. Όφειλαν, συνεπώς, να απαιτήσουν, κατά την εξαγωγή, αποδείξεις ως προς την ειδική χρήση των εν λόγω ζώων.

49 Τέλος, η υποχρέωση των γερμανικών αρχών να εξακριβώσουν την ειδική χρήση των οικείων ζώων για την αναπαραγωγή απορρέει επίσης από το άρθρο 13 του κανονισμού 3665/87, το οποίο ορίζει τα εξής: «Καμία επιστροφή δεν χορηγείται όταν τα προϊόντα δεν είναι ποιότητας υγιούς, ανόθευτης και σύμφωνης με τα συναλλακτικά ήθη (...)». Πράγματι, ένα ζώο που δηλώνεται ως «βοοειδές αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ποιότητας ανόθευτης και σύμφωνης με τα συναλλακτικά ήθη εφόσον δεν παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν την ικανότητά του να χρησιμοποιηθεί ειδικά για την αναπαραγωγή.

50 Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει, εντούτοις, ότι στην Επιτροπή εναπόκειτο να παρέμβει και να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να ρυθμίσει το πρόβλημα των εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους. Ειδικότερα, η Επιτροπή παρέλειψε να ζητήσει από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας να εφαρμόσει το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87, όπως προβλέπει η παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της διατάξεως αυτής, κατά την οποία, «όταν υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τον πραγματικό προορισμό των προϊόντων, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις διατάξεις της παραγράφου 1».

51 Τονίζεται, συναφώς, ότι, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, στα κράτη μέλη εναπόκειται να λάβουν, σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την πραγματοποίηση και την κανονικότητα των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ πράξεων. Από την όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 729/70 προκύπτει ότι «οι έλεγχοι από τους υπαλλήλους της Επιτροπής καθώς και η ευχέρεια αυτής να προσκαλεί τα κράτη μέλη να μετάσχουν στους ελέγχους αυτούς» προβλέπονται «συμπληρωματικά προς τους ελέγχους που ενεργούν τα κράτη μέλη από δική τους πρωτοβουλία και που παραμένουν ουσιώδεις». Επομένως, οι υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ υφίστανται ανεξαρτήτως των ενεργειών της Επιτροπής.

52 Την εν λόγω κατανομή καθηκόντων εκφράζει επίσης το γράμμα του άρθρου 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 3665/87, το οποίο, επιπλέον, δεν διατυπώνει υποχρέωση αλλ' απλώς ευχέρεια της Επιτροπής. Η παράλειψη χρήσεως της δυνατότητας αυτής δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να δικαιολογήσει την εκ μέρους του κράτους μέλους παράλειψη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων που υπέχει από το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87.

53 Επομένως, ο εν λόγω ισχυρισμός της Γερμανικής Κυβερνήσεως πρέπει να απορριφθεί.

54 Τέλος, η Γερμανική Κυβέρνηση αμφισβητεί την ορθότητα της διαπιστώσεως της Επιτροπής ότι οι γερμανικές αρχές, προκειμένου να εξακριβώσουν την

ικανότητα των εξαχθέντων ζώων να χρησιμοποιηθούν ειδικά για την αναπαραγωγή και, κατά συνέπεια, προκειμένου να πιστοποιήσουν ότι η ποιότητά τους είναι ανόθευτη και σύμφωνη προς τα συναλλακτικά ήθη, δεν εκπλήρωσαν την υποχρέωσή τους να απαιτήσουν την προσκόμιση γενεαλογικών πιστοποιητικών στα οποία αναγράφονται οι ανιόντες, επί δύο γενεών, των ζώων καθώς και οι αποδόσεις τους και η εκτίμηση της γενετικής τους αξίας.

55 Η Γερμανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται συναφώς ότι, κατά τον χρόνο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών, δεν υφίστατο κοινοτική ρύθμιση υποβάλλουσα τον διενεργούμενο από τις εθνικές αρχές έλεγχο της ποιότητας των εξαγομένων ζώων στην προσκόμιση πιστοποιητικών, όπως προβάλλει η Επιτροπή, καθόσον αυτή δεν είχε ακόμη κάνει χρήση της δυνατότητας που της παρείχε το άρθρο 6 της οδηγίας 77/504 να επιβάλει στα κράτη μέλη συγκεκριμένα και ομοιόμορφα κριτήρια όσον αφορά την προσκόμιση και το περιεχόμενο των εν λόγω πιστοποιητικών. Τα μέτρα αυτά θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2342/92 της Επιτροπής, της 7ης Αυγούστου 1992, για τις εισαγωγές από τρίτες χώρες και τη χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα καθαρής φυλής βοοειδή αναπαραγωγής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1544/79 (ΕΕ L 227, σ. 12), ο οποίος είναι μεταγενέστερος των επίδικων πραγματικών περιστατικών.

56 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ότι αναγνώρισε εθνικά γενεαλογικά πιστοποιητικά ως απόδειξη της ιδιότητας ζώου αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους. Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 1 της οδηγίας 77/504, ένα ζώο νοείται ως «βοοειδές αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους» εφόσον δύναται να εγγραφεί σε γενεαλογικό βιβλίο χωρίς να χρειάζεται να είναι εγγεγραμμένο, για να αναγνωρισθεί αυτή η ιδιότητα θα αρκούσε η εκ των υστέρων σύνταξη ή προσκόμιση γενεαλογικών πιστοποιητικών.

57 Η Επιτροπή απαντά ότι η υποχρέωση των κρατών μελών να απαιτούν την προσκόμιση γενεαλογικών πιστοποιητικών στα οποία να αναγράφονται ενδείξεις για την αναπαραγωγική ικανότητα, τις αποδόσεις εκτροφής και την εκτίμηση της γενετικής αξίας των ζώων απορρέει από το άρθρο 1 του κανονισμού 1544/79, σε συνδυασμό με τα άρθρα 1 και 6 της οδηγίας 77/504. Ο κανονισμός 2342/92, ο οποίος εκδόθηκε τον Αύγουστο του 1992, διευκρίνισε απλώς τη νομική κατάσταση που υφίστατο ήδη βάσει του κανονι-

σμού 1544/79 και της οδηγίας 77/504, προκειμένου να διαλύσει, εντός των κρατών μελών, τις αμφιβολίες που υφίσταντο ενδεχομένως ως προς την έκταση και το περιεχόμενο των ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται επί των εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους.

58 Η αξιολόγηση, από τις εθνικές αρχές, της ανόθευτης και σύμφωνης με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας των εξαγομένων ζώων περιλαμβάνει δύο στάδια ελέγχου. Κατά το πρώτο στάδιο, οι εθνικές αρχές οφείλουν να εξακριβώσουν ότι τα ζώα που όντως εξάγονται ανταποκρίνονται στις ενδείξεις που περιλαμβάνονται στη διασάφηση εξαγωγής· κατά το δεύτερο στάδιο, πρέπει να επαληθεύσουν ότι, βάσει των χαρακτηριστικών που συνιστούν την οικονομική αξία ενός βοοειδούς αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους, τα ζώα που όντως εξάγονται είναι ανόθευτης και σύμφωνης προς τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας. Το γεγονός ότι το άρθρο 1 της οδηγίας 77/504 απαιτεί απλώς τη δυνατότητα εγγραφής του ζώου σε γενεαλογικό βιβλίο έχει σημασία μόνο για να διαπιστωθεί ότι τα ζώα που περιλαμβάνονται στη διασάφηση εξαγωγής ταυτίζονται με τα ζώα που όντως εξάγονται, κατά το πρώτο στάδιο του ελέγχου. Εφόσον αυτό αποδειχθεί, το δεύτερο στάδιο του ελέγχου περιλαμβάνει κατ' ανάγκη τον έλεγχο των αποδόσεων και των ενδείξεων σχετικά με τη γενετική αξία, την αξία της χρήσεως των βοοειδών για την αναπαραγωγή και, κατά συνέπεια, την οικονομική τους αξία, η οποία μπορεί να προσδιορισθεί μόνο βάσει των στοιχείων αυτών.

59 Επιβάλλεται να υπομνησθεί, συναφώς, ότι, κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 1544/79, «προς τον σκοπό χορηγήσεως επιστροφών κατά την εξαγωγή τα βοοειδή θεωρούνται αναπαραγωγικά καθαράς φυλής υπαγόμενα στη διάκριση 01.02 A I του Κοινού Δασμολογίου, εάν ανταποκρίνονται στον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 77/504/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1977».

60 Κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 77/504, νοείται ως βοοειδές αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους «κάθε ζώο εκ των βοοειδών, του οποίου οι γεννήτορες και οι προγεννήτορες είναι εγγεγραμμένοι ή καταχωρημένοι σε γενεαλογικό βιβλίο του αυτού γένους και το οποίο είναι είτε εγγεγραμμένο είτε καταχωρημένο και δυνάμενο να εγγραφεί σ' αυτό».

61 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας ορίζει επιπλέον ότι καθορίζονται από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα

«— οι μέθοδοι ελέγχου των αποδόσεων και εκτιμήσεως της γενετικής αξίας των ζώων του βοείου είδους,

(...)

— τα κριτήρια εγγραφής στα γενεαλογικά βιβλία,

— οι ενδείξεις που πρέπει να αναγράφονται στα γενεαλογικά πιστοποιητικά».

62 Από τα άρθρα 1, στοιχείο α', και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 77/504 προκύπτει ότι οι γεννήτορες, επί δύο γενεών, ο έλεγχος των αποδόσεων και η εκτίμηση της γενετικής αξίας καθώς και η κατάρτιση γενεαλογικού πιστοποιητικού αποτελούν στοιχεία που αποσκοπούν στη διασφάλιση του ότι το οικείο ζώο παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά βοοειδούς αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους.

63 Επιβάλλεται να προστεθεί ότι, όσον αφορά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η Επιτροπή εξέδωσε, βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 77/504, την απόφαση 86/130/ΕΟΚ, της 11ης Μαρτίου 1986, για τον καθορισμό των μεθόδων ελέγχου των αποδόσεων και των μεθόδων εκτιμήσεως της γενετικής αξίας των αναπαραγωγικών βοοειδών καθαρόαιμης φυλής (ΕΕ L 101, σ. 37), καθώς και την απόφαση 86/404/ΕΟΚ, της 29ης Ιουλίου 1986, για τον καθορισμό του υποδείγματος και των ενδείξεων που πρέπει να αναγράφονται στο γενεαλογικό πιστοποιητικό των βοοειδών αναπαραγωγής καθαράς φυλής (ΕΕ L 233, σ. 19).

64 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής απαριθμεί, μεταξύ των ενδείξεων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο γενεαλογικό πιστοποιητικό, «τα αποτελέσματα των δοκιμασιών απόδοσης και τα αποτελέσματα καθώς και τις πηγές εκτίμησης της γενετικής αξίας του ίδιου του ζώου, των γονέων και των πάππων του». Εάν η χρήση του σύμφωνου προς το υπόδειγμα γενεαλογικού πιστοποιητικού δεν είναι υποχρεωτική, είναι δυνατόν να εκδοθεί, κατά την τρίτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 86/404, «εφόσον οι ενδείξεις που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση εμφαίνονται ήδη στα έγγραφα αναφοράς τα οποία αφορούν τα βοοειδή αναπαραγωγής καθαράς φυλής που αποτελούν αντικείμενο των ενδοκοινοτικών συναλλαγών».

65 Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι το κοινοτικό δίκαιο που ίσχυε κατά την εποχή των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών παρείχε στις γερμανικές αρχές επαρκείς ενδείξεις ως προς τον τρόπο κατά τον οποίο όφειλαν να ελέγξουν αν τα εξαχθέντα προς την Πολωνία ζώα όντως προορίζονταν για την αναπαραγωγή, και τούτο έστω και αν τα κοινοτικά θεσμικά όργανα δεν είχαν κατά την ημερομηνία εκείνη εκδώσει πράξη προβλέπουσα ρητώς και τυπικώς τις σχετικές με την απόδειξη διατυπώσεις στις οποίες υπόκειται ο έλεγχος αυτός για τα βοοειδή αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους τα οποία προορίζονται για εξαγωγή προς τρίτες χώρες.

66 Πράγματι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, το οποίο αποτελεί ειδικότερη έκφραση των υποχρεώσεων που υπέχουν τα κράτη μέλη από το άρθρο 5 της Συνθήκης, επιβάλλει στα κράτη μέλη τη γενική υποχρέωση λήψεως των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της πραγματοποιήσεως και του νομοτύπου των χρηματοδοτουμένων από το ΕΓΤΠΕ πράξεων, ακόμη και αν η συγκεκριμένη κοινοτική πράξη δεν προβλέπει ρητά τη θέσπιση του τάδε ή του δείνα μέτρου ελέγχου (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 1994, C-2/93, Exportslachterijen van Oordegem, Συλλογή 1994, σ. I-2283, σκέψεις 17 και 18).

67 Επομένως, ο ισχυρισμός που αντλεί η Γερμανική Κυβέρνηση από την έλλειψη κοινοτικών διατάξεων υποβαλλουσών τον έλεγχο της ποιότητας των εξαγομένων ζώων στην προσκόμιση των αποδείξεων τις οποίες επικαλείται η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

68 Ενόψει των προηγουμένων διαπιστώσεων, πρέπει επίσης να απορριφθεί η ένσταση της Γερμανικής Κυβερνήσεως ότι η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει κανένα μέτρο για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των εξαγωγών βοοειδών αναπαραγωγής προς την Πολωνία, δεν άσκησε το συμπληρωματικό έργο της, στο πλαίσιο του κανονισμού 729/70, και παρέβη, κατά συνέπεια, το καθήκον έντιμης συνεργασίας με τα κράτη μέλη που απορρέει από το άρθρο 5 της Συνθήκης.

*Επί της μη επιβαρύνσεως του ΕΓΤΠΕ με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες με τον προβλεπόμενο για τις επιστροφές λόγω εξαγωγής ζώων σφαγείου συντελεστή*

69 Επικουρικώς, η Γερμανική Κυβέρνηση αμφισβητεί την ορθότητα της διαπιστώσεως της Επιτροπής ότι το ΕΓΤΠΕ δεν έπρεπε να επιβαρυνθεί με τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για την πληρωμή των επιστροφών με τον προβλεπόμενο για την εξαγωγή βοοειδών σφαγείου συντελεστή, για τον λόγο ότι το σύνολο των οικείων εξαγωγών είχε κερδοσκοπικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι οι εν λόγω εξαγωγές είχαν πραγματοποιηθεί λόγω του υψηλότερου συντελεστή επιστροφής. Η Γερμανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται συναφώς ότι, επειδή τα κράτη μέλη ουδόλως επηρεάζουν τον καθορισμό του επιπέδου του συντελεστή επιστροφής, δεν μπορούν να υποβληθούν ούτε στην οικονομική επιβάρυνση των εξαγωγών που πραγματοποιούν κατόπιν του καθορισμού αυτού.

70 Η Επιτροπή απαντά ότι η Γερμανική Κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται ορθώς την έννοια της μνείας του κερδοσκοπικού χαρακτήρα των επίδικων εξαγωγών. Η άρνηση της Επιτροπής δικαιολογείται από το γεγονός ότι η λήψη υπόψη των επιστροφών λόγω εξαγωγής που πραγματοποιήθηκε νομοτύπως ουδεμία σχέση έχει με τη διαδικασία εκκαθαρίσεως, καθόσον αυτή δεν περιλαμβάνει κανέναν υπολογισμό κέρδους/ζημίας αλλά στηρίζεται αποκλειστικά στον έλεγχο της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου. Για να καταστεί δυνατή, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως, η επιστροφή για τα βοοειδή σφαγείου που όντως εξήχθησαν, θα έπρεπε να ζητηθεί εκ των

υστέρων η κατάρτιση νέας τελωνειακής διασαφήσεως αφορώσας την εξαγωγή ζώων σφαγείου, σύμφωνα με το άρθρο 78, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1).

71 Το άρθρο 78, παράγραφος 3, του κανονισμού 2913/92 ορίζει τα εξής:

«Όταν από την επανεξέταση της διασάφησης ή τους εκ των υστέρων ελέγχους προκύπτει ότι οι διατάξεις που διέπουν το σχετικό τελωνειακό καθεστώς έχουν εφαρμοστεί βάσει ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων, οι τελωνειακές αρχές, τηρώντας τις διατάξεις που έχουν ενδεχομένως θεσπιστεί, λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για να επανορθώσουν την κατάσταση λαμβάνοντας υπόψη τους τα νέα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεσή τους.»

72 Η Γερμανική Κυβέρνηση αντιτάσσει ότι το άρθρο 78 του κανονισμού 2913/92 δεν απαιτεί την κατάρτιση νέας τελωνειακής διασαφήσεως. Η διάταξη αυτή ορίζει απλώς ότι οι τελωνειακές αρχές πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα όταν από τον εκ των υστέρων έλεγχο της τελωνειακής διασαφήσεως προκύπτει ότι οι διατάξεις που διέπουν το οικείο τελωνειακό καθεστώς έχουν εφαρμοσθεί βάσει ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων.

73 Η Επιτροπή απαντά ότι η παραπομπή στο άρθρο 78, παράγραφος 3, του κανονισμού 2913/92 υποδηλώνει απλώς τη δυνατότητα εκ των υστέρων διορθώσεως της τελωνειακής διασαφήσεως. Εν προκειμένω, είναι αδιαμφισβήτητο ότι δεν προσκομίστηκαν οι σχετικές με την εξαγωγή των ζώων προς την Πολωνία αποδείξεις (έγγραφα μεταφοράς και πολωνικά τελωνειακά έγγραφα). Για τον λόγο ακριβώς αυτόν δεν είναι δυνατό να ληφθούν υπόψη τα ποσά της επιστροφής που έπρεπε να καταβληθούν για την εξαγωγή ζώων σφαγείου.

74 Επιβάλλεται να τονισθεί συναφώς ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, «χρηματοδοτούνται (...) οι επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες, που χορηγούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών».

75 Η καταβολή επιστροφής λόγω εξαγωγής από τις εθνικές αρχές δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πραγματοποιήθηκε κατά τους κοινοτικούς κανόνες όταν, κατόπιν συμπεριφοράς καταλογιστέας στον εξαγωγέα, το όντως εξαχθέν προϊόν δεν αντιστοιχεί στο δηλωθέν προϊόν.

76 Στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως, η Γερμανική Κυβέρνηση ουδόλως αμφισβητεί ότι, προκειμένου να λάβουν τον υψηλότερο συντελεστή επιστροφής, οι εξαγωγείς εσκεμμένως δήλωσαν ότι τα εξαγόμενα ζώα ήσαν βοοειδή αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους, ενώ στην πραγματικότητα επρόκειτο περί ζώων σφαγείου.

77 Επομένως, θα ήταν δυνατό να ληφθούν υπόψη οι καταβολές που πραγματοποιήθηκαν με τον προβλεπόμενο για τα ζώα σφαγείου συντελεστή μόνον εάν οι τελωνειακές διασαφήσεις σχετικά με την εξαγωγή βοοειδών αναπαραγωγής καθαρόαιμου γένους είχαν διορθωθεί εκ των υστέρων, κατόπιν προσκομίσεως των απαιτουμένων από την κοινοτική νομοθεσία εγγράφων για την εξαγωγή ζώων σφαγείου (κτηνιατρικά πιστοποιητικά, έγγραφα μεταφοράς και πολωνικά τελωνειακά έγγραφα, κ.λπ.).

78 Όμως, η Επιτροπή υποστήριξε, χωρίς να αντικρούεται από τη Γερμανική Κυβέρνηση, ότι οι τελωνειακές διασαφήσεις δεν διορθώθηκαν υπό την ανωτέρω έννοια.

79 Υπό τις συνθήκες αυτές, ορθώς η Επιτροπή δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν με τον προβλεπόμενο για τα ζώα σφαγείου συντελεστή.

80 Επομένως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί.

**III — Επί της διορθώσεως σχετικά με τις παρατυπίες κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων στην Εγγύς και Μέση Ανατολή (περίπτωση της εταιρίας Imex — σημείο 6.2.2 της συνοπτικής εκθέσεως)**

81 Από τον φάκελο συνάγεται ότι η επίδικη διόρθωση, συνολικού ύψους 56 692 508,70 DM, προκύπτει από την πρόσθεση τριών ποσών τα οποία αφορούν, αντιστοίχως, τρία πλέγματα διαφορετικών πραγματικών περιστατικών, τα οποία όμως συνδέονται άπαντα με περισσότερες πτυχές του φακέλου που αφορά την εταιρία Imex, η οποία διέπραξε πράξεις απάτης που καλύπτουν περίοδο από το 1981 έως το 1987.

82 Ειδικότερα, η Επιτροπή αρνήθηκε να καταλογίσει στον κοινοτικό προϋπολογισμό: α) ποσό ύψους 22 011 281,10 DM ως διόρθωση για τις παρατυπίες που διαπράχθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1986· β) ποσό ύψους 25 024 493 DM ως διόρθωση για τις επιστροφές λόγω εξαγωγής που καταβλήθηκαν κατά τα έτη 1981 έως 1987 βάσει των νοθειών όσον αφορά το βάρος των ζώων που πραγματοποιήθηκαν από προστηθέντες του τελωνείου και γ) ποσό ύψους 9 656 734,74 DM ως διόρθωση λόγω της φερομένης καθυστερημένης διαβιβάσεως ορισμένων στοιχείων, από τη Γερμανική Κυβέρνηση, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως των λογαριασμών.

*Επί της διορθώσεως των 22 011 281,10 DM για τις παρατυπίες που διαπράχθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1986*

83 Στη συνοπτική έκθεση (σημείο 6.2.2) περιλαμβάνονται οι ακόλουθες διαπιστώσεις:

«Οι διάφορες πράξεις απάτης [της εταιρίας Imex] αφορούσαν ψευδείς αποδείξεις περί αφίξεως στον προορισμό (νοθευμένες τελωνειακές σφραγίδες, προσκόμιση αποδείξεων περί αφίξεως βάσει απλών εντύπων) ή νοθείες ως προς το βάρος των ζώων (κατά την εξαγωγή) ή συνδυασμό των δύο αυτών μορφών απάτης.

(...)

Το ΕΓΤΠΕ παρατηρεί ότι η επιτυχία της έρευνας αυτής είναι αδιαμφισβήτητη. Πράγματι, βάσει μαρτυρτικής καταθέσεως της 20ής Οκτωβρίου 1987, η αρμόδια γερμανική υπηρεσία κίνησε συναφώς διαδικασία στις 28 Οκτωβρίου 1987. Σχεδόν αμέσως, η παράνομη διακίνηση σταμάτησε και τον Ιανουάριο του 1988 η εταιρία (μία από τις σημαντικότερες εταιρίες εμπορίου ζώων στη Γερμανία) ζήτησε να τεθεί υπό εκκαθάριση.

Επιβάλλεται εντούτοις η διαπίστωση ότι το κράτος μέλος θα μπορούσε και μάλιστα θα όφειλε να προβεί σε ελέγχους πολύ νωρίτερα:

— Τον Ιούνιο του 1985 ένας οδηγός φορτηγού επιβεβαίωσε ήδη στο γερμανικό τελωνείο τη διάπραξη νοθειών ως προς το βάρος των ζώων.

— Τον Οκτώβριο του ιδίου έτους, η Γαλλία κοινοποίησε στη Γερμανία τις διαπιστώσεις της σχετικά με το υπερβολικό βάρος των εξαγομένων γερμανικών βοοειδών.

— Αργότερα, τον Νοέμβριο του 1985 και τον Μάρτιο του 1986 (υπενθύμιση), το ΕΓΤΠΕ γνωστοποίησε στο κράτος μέλος τις αμφιβολίες του, ενόψει του υπερβολικού βάρους που διαπιστώθηκε στις στατιστικές, και ενέμεινε στην ανάγκη διεξαγωγής έρευνας (μεταξύ άλλων επί των εξαγωγών οι οποίες είχαν ανακοινωθεί και επομένως ήσαν προβλέψιμες κατά τον χρόνο εκείνο).

Από την απάντηση προκύπτει ότι το κράτος μέλος δεν προέβη σε πραγματικές έρευνες κατόπιν των ως άνω πληροφοριακών στοιχείων και της ρητής αιτήσεως. Στην πραγματικότητα, λόγω της φήμης και της σημασίας της, η εταιρία Imex ήταν, προφανώς, υπεράνω πάσης υποψίας. Επιπλέον, κατά τις εθνικές υπηρεσίες, οι νοθείες ως προς το βάρος των ζώων δεν μπορούσαν να εντοπισθούν με έλεγχο των λογιστικών βιβλίων της εταιρίας, διότι το εμπόριο των ζώων αναπαραγωγής πραγματοποιούνταν βάσει του αριθμού των ζώων και όχι του βάρους.

Κατά τις υπηρεσίες της Επιτροπής, το κράτος μέλος, καθόσον δεν προβαίνει στις αναγκαίες έρευνες εντός εύλογης προθεσμίας μετά την αίτηση του ΕΓΤΠΕ, φέρει σημαντική ευθύνη όσον αφορά την έκταση που ενδεχομένως έλαβε η υπόθεση αυτή και τις συνέπειες και τις δαπάνες που επιβαρύνουν το Ταμείο.

(...)

Κατά συνέπεια, το κράτος μέλος ενημερώθηκε με τα έγγραφα 5354 της 10ης Φεβρουαρίου 1993 και 33301 της 14ης Οκτωβρίου 1993 σχετικά με τα συμπεράσματα των υπηρεσιών της Επιτροπής. Με τα έγγραφα αυτά επιβεβαιώθηκε ότι το ΕΓΤΠΕ δεν μπορεί να αναλάβει τις δαπάνες που απορρέουν από εξαγωγές που πραγματοποιήθηκαν από το 1986 και εντεύθεν, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν διενεργήθηκε η αιτηθείσα έρευνα».

84 Η Γερμανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η διαπίστωση της Επιτροπής ότι οι επιφορτισμένες με τους ελέγχους γερμανικές αρχές δεν διενήργησαν εγκαίρως τις «πραγματικές» έρευνες, χρησιμοποιώντας, κατά συνέπεια, εσφαλμένως την εξουσία εκτιμήσεώς τους, δεν είναι βάσιμη ούτε επαρκώς αιτιολογημένη. Οι επιφορτισμένες με τις έρευνες γερμανικές αρχές δεν παρέβησαν καμία υποχρέωση δυνάμενη να καταλήξει σε δημοσιονομική επιβάρυνση.

85 Ειδικότερα, η Γερμανική Κυβέρνηση διατείνεται ότι η δήλωση του οδηγού της επιχειρήσεως μεταφορών Hefter ο οποίος, κατά τον χρόνο των κρίσιμων περιστατικών, πραγματοποιούσε μεταφορές ζώων για την εταιρία Imex, προκάλεσε έρευνες οι οποίες δεν επιβεβαίωσαν, εντούτοις, τις αρχικές υποψίες και περατώθηκαν στις 20 Δεκεμβρίου 1985.

86 Κατά την κυβέρνηση αυτή, η από 21 Οκτωβρίου 1985 κοινοποίηση των γαλλικών αρχών δεν περιείχε καμία ένδειξη σχετικά με την εταιρία Imex, αλλά ορισμένα στοιχεία σχετικά με μια περίπτωση την οποία ήδη γνώριζαν οι υπηρεσίες έρευνας.

87 Το από 20 Νοεμβρίου 1985 έγγραφο της Επιτροπής περιελάμβανε για πρώτη φορά γενική ένδειξη σχετικά με την εταιρία Imex. Στις 17 Φεβρουαρίου 1986 η υπηρεσία τελωνειακών ερευνών του Μονάχου ανέφερε ότι από τα στατιστικά στοιχεία που συγκέντρωσε η Επιτροπή, τα οποία αφορούσαν τους ποσοτικούς μέσους όρους, δεν είχαν προκύψει νέες διαπιστώσεις, καθόσον η μέτρηση των ζώων γινόταν βάσει του αριθμού και όχι βάσει του βάρους των ζώντων ζώων, αλλά ότι υφίσταντο ενδείξεις για εσφαλμένο υπολογισμό του βάρους, οι οποίες καθιστούσαν αναγκαία τη διεξαγωγή νέων ερευνών.

88 Στις 19 Ιουνίου 1986 η υπηρεσία τελωνειακών ερευνών της Κολωνίας συγκέντρωσε τις έρευνες που διεξήγαγαν διάφορες υπηρεσίες στην υπηρεσία τελωνειακών ερευνών του Αμβούργου, η οποία προσπάθησε εις μάτην να προσκομίσει την απόδειξη νοθεύσεως ως προς το βάρος των ζώων από τους προμηθευτές (ενώσεις κτηνοτρόφων και παραγωγών) της εταιρίας Imex. Επιπλέον, ο αντικειμενικός έλεγχος του βάρους, ο οποίος πραγματοποιήθηκε στην περίπτωση της εξαγωγής ζώντων ζώων στη Σαουδική Αραβία μέσω του αεροδρομίου Κολωνίας/Βόννης, δεν έδωσε αφορμή για αμφισβητήσεις.

Τέλος, μια ζύγιση ελέγχου στο Αμβούργο μετά τη διαπίστωση του βάρους των ζώων από προστηθέντα των τελωνείων δεν απέδωσε για τεχνικούς λόγους (έλλειψη μηχανισμού εκφορτώσεως των ζώων).

89 Άλλα μέτρα έρευνας που τέθηκαν σε εφαρμογή τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 1986, όπως η κατάθεση του συνοδεύοντος τις μεταφορές της εταιρίας Imex και ο τεχνικός έλεγχος των δελτίων ζυγίσεως της γεφυροπλάστιγγας στο Αμβούργο, δεν κατέληξαν σε κάποιο αποτέλεσμα το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο δικαστικού ελέγχου. Μετά την κοινοποίηση, τον Οκτώβριο του 1987, εκ μέρους των αστυνομικών υπηρεσιών του Μονάχου, των αποτελεσμάτων της έρευνάς τους όσον αφορά τη νόθευση της σφραγίδας των τελωνείων κατέστη δυνατό να τερματισθούν οι απάτες της εταιρίας Imex.

90 Η Γερμανική Κυβέρνηση προσθέτει ότι οι επιφορτισμένες με τους ελέγχους αρχές είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερες όσον αφορά την επιλογή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, ενώ η φύση και η έκταση των μέτρων αυτών πρέπει να είναι ανάλογες προς την έκταση και τη σημασία της παράνομης πράξεως. Εν προκειμένω, οι γερμανικές αρχές όφειλαν να διεξαγάγουν τις έρευνες κατά τρόπο που να μην προκαλέσει στην εταιρία Imex υπόνοιες που θα την ωθούσαν ενδεχομένως στην απόκρυψη των παρανόμων πράξεών της. Επιπλέον, η κατηγορία ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων δεν μπορούσε να απαγγελθεί παρά μόνο μετά τη συγκέντρωση επαρκών αποδείξεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι γερμανικές αρχές δεν μπορούσαν να ενεργήσουν διαφορετικά.

91 Όσον αφορά, κατ'αρχάς, τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από την ανεπαρκή αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως, προσήκει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι αποφάσεις περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών δεν απαιτείται να αιτιολογούνται λεπτομερώς, καθόσον η ενδιαφερόμενη κυβέρνηση έχει συνεργαστεί στενά κατά τη διαδικασία καταρτίσεως της αποφάσεως και, επομένως, γνωρίζει τον λόγο για τον οποίο η Επιτροπή κρίνει ότι δεν πρέπει να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με τα επίμαχα ποσά (βλ. απόφαση της 4ης Ιουλίου 1996, C-50/94, Ελλάδα κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-3331, σκέψη 9).

92 Εν προκειμένω, εκτός από τις διευκρινίσεις που περιλαμβάνονται στη συνοπτική έκθεση και εκτίθενται στη σκέψη 83 της παρούσας αποφάσεως, είναι σαφές ότι η Γερμανική Κυβέρνηση συνεργάστηκε στενά κατά τη διαδικασία

καταρτίσεως της επίδικης αποφάσεως και, επομένως, γνώριζε τον λόγο για τον οποίο η Επιτροπή έκρινε ότι δεν μπορούσε να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με το επίδικο ποσό. Πράγματι, από το ίδιο το γράμμα της συνοπτικής εκθέσεως προκύπτει ότι της καταρτίσεώς της είχαν προηγηθεί δύο έγγραφα της 10ης Φεβρουαρίου και της 14ης Οκτωβρίου 1993, με τα οποία η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γερμανική Κυβέρνηση σχετικά με τους λόγους για τους οποίους αρνήθηκε να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με τις επίδικες δαπάνες.

93 Επομένως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

94 Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που αντλείται από τον μη βάσιμο χαρακτήρα των διαπιστώσεων της Επιτροπής ως προς τους ελέγχους και τις έρευνες που διεξήγαγαν οι γερμανικές αρχές, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, τα κράτη μέλη λαμβάνουν, σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την πραγματοποίηση και την κανονικότητα των χρηματοδοτουμένων από το Ταμείο πράξεων και να προλάβουν και να διώξουν ανωμαλίες. Κατά την παράγραφο 2 της ιδίας διατάξεως, σε περίπτωση μη πλήρους ανακτήσεως, οι οικονομικές συνέπειες των ανωμαλιών ή αμελειών αναλαμβάνονται από την Κοινότητα, εκτός εκείνων που προκύπτουν από ανωμαλίες ή αμέλειες καταλογιστέες στα διοικητικά όργανα ή οργανισμούς των κρατών μελών.

95 Επιπλέον, όσον αφορά τα μέτρα ελέγχου που θεσπίζονται σε κάθε κράτος με σκοπό την εφαρμογή κοινοτικών διατάξεων που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική, οι εθνικές αρχές πρέπει να ενεργούν με την ίδια επιμέλεια που επιδεικνύουν κατά την εφαρμογή των αντίστοιχων εθνικών νομοθεσιών, ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε προσβολή της αποτελεσματικότητας του κοινοτικού δικαίου (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Exportslachterijen van Oordegem, σκέψη 19).

96 Επιβάλλεται να διευκρινισθεί, συναφώς, ότι, καίτοι οι εθνικές αρχές παραμένουν ελεύθερες να επιλέξουν τα μέτρα τα οποία κρίνουν κατάλληλα για την προστασία των χρηματοπιστωτικών συμφερόντων της Κοινότητας, η ελευθερία αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επηρεάσει την ταχύτητα, την καλή οργάνωση και την πληρότητα των απαιτουμένων ελέγχων και ερευνών.

97 Εν προκειμένω, είναι σαφές ότι οι γερμανικές αρχές δεν έμειναν αδρανείς και ότι κατόρθωσαν, τον Οκτώβριο του 1987, να θέσουν τέρμα στις πράξεις απάτης της εταιρίας Imex. Εντούτοις, οι ενέργειές τους ήσαν συχνά αναποτελεσματικές λόγω του κακού συντονισμού των διαφόρων υπηρεσιών που ενεπλάκησαν στις έρευνες και της κακής οργανώσεως των ελέγχων που διενεργήθηκαν, οι οποίοι, άλλωστε, αποδείχθηκαν ανεπαρκείς.

98 Πράγματι, από τον φάκελο προκύπτει ότι, από τις 20 Νοεμβρίου 1985, ημερομηνία αποστολής του εγγράφου της Επιτροπής στις γερμανικές αρχές, και για χρόνο τουλάχιστον επτά μηνών, η ευθύνη ως προς τη διοργάνωση των ερευνών μετετίθετο από τη μία υπηρεσία στην άλλη — από την υπηρεσία των τελωνειακών ερευνών του Μονάχου στην αντίστοιχη υπηρεσία της Κολωνίας, κατόπιν στην αντίστοιχη υπηρεσία του Αμβούργου — για λόγους κατά τόπον αρμοδιότητας.

99 Στη συνέχεια, η Επιτροπή υποστήριξε, χωρίς να αντικρούεται από τη Γερμανική Κυβέρνηση, ότι πολλοί από τους διενεργηθέντες ελέγχους απέτυχαν λόγω της κακής διοργανώσεώς τους. Για παράδειγμα, ο έλεγχος που διενεργήθηκε όσον αφορά τους προμηθευτές της εταιρίας Imex αποδείχθηκε αλυσιτελής, διότι, δεδομένου ότι το εμπόριο των ζώων πραγματοποιείται βάσει του αριθμού των ζώων και όχι βάσει του βάρους, το οποίο λαμβάνεται υπόψη για τη χορήγηση των επιστροφών λόγω εξαγωγής, το βάρος των ζώων όταν αυτά βρίσκονταν στους προμηθευτές είχε απλώς εκτιμηθεί αλλά δεν είχε προσδιοριστεί· κατά συνέπεια δεν κατέστη δυνατό να συγκριθεί με το βάρος των ιδίων ζώων κατά την εξαγωγή τους. Ομοίως, ο έλεγχος των αποσταλέντων αεροπορικώς ζώων ήταν εξ αρχής καταδικασμένος να αποτύχει, καθόσον οι νοθεύσεις ως προς το βάρος δεν φαίνονταν πιθανές με τον εν λόγω τύπο μεταφοράς, λόγω της υποχρεωτικής ζυγίσεως των ζώων πριν από τη φόρτωσή τους στο αεροσκάφος.

100 Επιπλέον, εξαιρουμένου του τελευταίου ελέγχου αυτού και μιας άλλης απόπειρας ελέγχου των ζώων, η οποία είχε επίσης αποτύχει για τεχνικούς λόγους, δεν προκύπτει από τον φάκελο ότι οι γερμανικές αρχές πραγματοποίησαν ελέγχους των ζώων σε μεγάλη κλίμακα ή ότι οργάνωσαν αξιόπιστο σύστημα ζυγίσεως για να εντοπίσουν τις νοθείες ως προς το βάρος, τούτο δε παρά το γεγονός ότι οι ύποπτοι πρακτικών νοθείας εξαγωγείς ήσαν μόνο δύο, ήτοι οι εταιρίες Imex και Südfleisch.

101 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί.

*Επί της διορθώσεως των 25 024 493 DM σχετικά με τις επιστροφές που καταβλήθηκαν κατά τα έτη 1981 έως 1987 βάσει νοθειών ως προς το βάρος που διέπραξαν προστηθέντες των τελωνείων*

102 Στη συνοπτική έκθεση (σκέψη 6.2.2.3) περιλαμβάνεται η ακόλουθη διαπίστωση:

«Κατά την έκθεση έρευνας, από το συνολικό ποσό των 152,3 εκατομμυρίων DM, ποσό ελαφρώς ανώτερο των 25 εκατομμυρίων DM (25 024 493) αφορά νοθείες ως προς το βάρος που πραγματοποιήθηκαν από διάφορα Zollhilfspersonen ή υπ' ευθύνη τους. Δεδομένου ότι πρόκειται στην υπό κρίση περίπτωση για εντεταλμένους υπαλλήλους που εκπροσωπούν την τελωνειακή αρχή κατά τον καθορισμό του βάρους των προς εξαγωγή προϊόντων, το ποσό αυτό δεν μπορεί να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ».

103 Η Γερμανική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η ευθύνη της πρέπει να περιορισθεί στη συμπεριφορά του προστηθέντος των τελωνείων Η., ο οποίος, σύμφωνα με μια απόφαση της 30ής Μαΐου 1990 του Landgericht München, είχε εμπλακεί σε 125 υποθέσεις νοθειών ως προς το βάρος που αντιπροσωπεύουν ζημία ύψους 11 745 714 DM. Ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν είχε την εξουσία να προβεί σε περαιτέρω διαπιστώσεις εκτός εκείνων του εθνικού δικαστηρίου,

διότι, σύμφωνα με μια γενική αρχή του δικαίου, μόνον οι παρατυπίες που διαπιστώνονται από τα ποινικά δικαστήρια μπορούν να θεωρηθούν ως αποδεδειγμένες και, επομένως, να επιφέρουν τη διόρθωση των αντιστοίχων δαπανών.

104 Η Επιτροπή φρονεί, αντιθέτως, ότι στις νοθείες ως προς το βάρος δεν συμμετείχε μόνον ο προστηθείς των τελωνείων Η. Στην πραγματικότητα πρόκειται για 284 περιπτώσεις, που αντιπροσωπεύουν συνολική ζημία ύψους 25 024 493 DM, τις οποίες επισήμανε η υπηρεσία τελωνειακών ερευνών του Μονάχου στην τελική της έκθεση επί της διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε κατά της εταιρίας Imex. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως, διαπιστώνεται απλώς αν οι πιστώσεις δαπανήθηκαν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο. Όμως, καθοριστική συναφώς δεν είναι η διαπίστωση εθνικού δικαιοδοτικού οργάνου.

105 Τονίζεται ότι, όπως ορθώς υπογράμμισε η Επιτροπή, το αντικείμενο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως των λογαριασμών έγκειται στη διαπίστωση του κατά πόσον οι πιστώσεις που τέθηκαν στη διάθεση των κρατών μελών δαπανήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες που ισχύουν στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των αγορών. Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, όταν η Επιτροπή αρνείται να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με ορισμένες δαπάνες, για τον λόγο ότι προκλήθηκαν από καταλογιστέες σε κράτος μέλος παραβάσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, δεν υποχρεούται να αποδείξει κατά εξαντλητικό τρόπο τον πλημμελή χαρακτήρα των διαβιβασθέντων από τα κράτη μέλη στοιχείων, αλλά να προσκομίσει αποδεικτικό στοιχείο της σοβαρής και εύλογης αμφιβολίας με την οποία αντιμετωπίζει τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν από τις εθνικές διοικητικές αρχές (προπαρατεθείσα απόφαση Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, σκέψεις 16 και 17).

106 Επομένως, όταν εκκαθαρίζει τους λογαριασμούς των κρατών μελών, η Επιτροπή δεν κωλύεται να προβεί σε διαπιστώσεις που βαίνουν πέραν των παρατυπιών που αποδείχθηκαν ενώπιον εθνικού ποινικού δικαστηρίου, εφόσον έχει σοβαρή και εύλογη αμφιβολία ως προς την κανονικότητα των πράξεων που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΓΤΠΕ. Άλλωστε, η ενώπιον ποινικού δικαστηρίου διαδικασία διέπεται από διαφορετικούς κανόνες περί αποδείξεως.

107 Εν προκειμένω, η Επιτροπή προέβη στην επίδικη διόρθωση στηριζόμενη στις διαπιστώσεις που περιλαμβάνονται στην τελική έκθεση της υπηρεσίας τελωνειακών ερευνών του Μονάχου, η οποία καταρτίστηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε κατά την εταιρίας Imex. Οι διαπιστώσεις αυτές μπορούν βεβαίως να δημιουργήσουν σοβαρή και εύλογη αμφιβολία στην Επιτροπή όσον αφορά την κανονικότητα των οικείων πράξεων, την οποία το κράτος μέλος δεν μπόρεσε να άρει.

108 Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί.

*Επί του ποσού των 9 656 734,74 DM που αφορά τη φερόμενη καθυστέρηση στη διαβίβαση ορισμένων στοιχείων από τη Γερμανική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθαρίσεως*

109 Από τον φάκελο προκύπτει ότι η Επιτροπή, κρίνοντας ότι, εκτός από το ποσό των 2 156 195,60 DM, οι γερμανικές αρχές δεν είχαν σχεδόν καμία πιθανότητα να ανακτήσουν τις αχρεωστήτως καταβληθείσες στην εταιρία Imex επιστροφές και ότι, επομένως, η κατάσταση αναμονής στην οποία βρισκόταν το ΕΓΤΠΕ δεν μπορούσε να διαρκέσει περαιτέρω, πληροφόρησε την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, με έγγραφο της 14ης Οκτωβρίου 1993, για την πρόθεσή της να κλείσει τον φάκελο της εταιρίας Imex στο πλαίσιο της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για το 1991 και της ζήτησε να της κοινοποιήσει τα στοιχεία σχετικά με τα ποσά που είχαν καταβληθεί στην εταιρία αυτή, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986. Η Επιτροπή δήλωσε ότι ήταν έτοιμη να επιβαρύνει τον κοινοτικό προϋπολογισμό με τις καταβολές αυτές, καθόσον δεν οφείλονταν σε νοθείες των προστηθέντων των τελωνείων.

110 Με απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 1994, που εκδόθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 1723/72 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1972, περί εκκαθαρίσεως λογαριασμών για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα εγγυήσεων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/008, σ. 115), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 422/86 της Επιτροπής, της

25ης Φεβρουαρίου 1986 (ΕΕ L 48, σ. 31), η Επιτροπή όρισε την 31η Ιανουαρίου 1994 ως τη λήξη της προθεσμίας διαβιβάσεως από τα κράτη μέλη όλων των προσθέτων ενδείξεων οι οποίες ήσαν αναγκαίες για την εκκαθάριση των λογαριασμών του οικονομικού έτους 1991.

111 Κατά τη συνοπτική έκθεση (σημείο 6.2.2.6), «σε χρόνο σαφώς μεταγενέστερο της ημερομηνίας λήξεως της προθεσμίας της 31ης Ιανουαρίου 1994 (...) οι γερμανικές αρχές προσκόμισαν απόσπασμα των πληρωμών που καταβλήθηκαν, το οποίο παρείχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προτείνει χρηματοοικονομική διόρθωση για τις πληρωμές που καταβλήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986 και αφορούσαν τις καταλογιστέες στα Zollhilfspersonen ζημίες, ήτοι 47 035 774 DM. Ενόψει της μη τηρήσεως της προθεσμίας (...) η μείωση της αρχικής χρηματοοικονομικής διορθώσεως που δικαιολογείται από τα στοιχεία που παραλήφθηκαν με καθυστέρηση θα περιοριστεί στο 90 %».

112 Η Γερμανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το απόσπασμα πληρωμών περί του οποίου πρόκειται κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 595/91 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 1991, περί των ανωμαλιών και της ανακτήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής ως και της οργανώσεως ενός συστήματος πληροφορήσεως στον τομέα αυτό και περί καταργήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 283/72 (ΕΕ L 67, σ. 11). Κατά τη διάταξη αυτή:

«Όταν ένα κράτος μέλος εκτιμά ότι η καθολική ανάκτηση ενός ποσού είναι ανέφικτη και στο παρόν και στο μέλλον, ενημερώνει την Επιτροπή, με ειδική ανακοίνωση, σχετικά με το μη ανακτηθέν ποσό και τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι το ποσό αυτό βαρύνει είτε την Κοινότητα είτε το κράτος μέλος.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι επαρκώς λεπτομερή για να μπορέσει η Επιτροπή να αποφασίσει τον καταλογισμό των δημοσιονομικών επιπτώσεων, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70 (...)».

113 Η Γερμανική Κυβέρνηση κατέληξε ότι, ελλείψει ανακοινώσεως από το κράτος μέλος, τα στοιχεία που αφορά η ανακοίνωση αυτή δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για την εκκαθάριση των λογαριασμών. Επιπλέον, δεδομένου ότι το άρθρο 5 του κανονισμού 595/91 δεν υποβάλλει την ανακοίνωση αυτή σε προθεσμία (και ορθώς καθόσον η διαδικασία ανακτήσεως εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, οπότε τα κράτη μέλη είναι πρωτίστως σε θέση να εκτιμήσουν αν η ανάκτηση είναι ακόμα δυνατή), η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβάλει «πρόσθετη κύρωση» για τη φερόμενη καθυστέρηση στη διαβίβαση της ανακοινώσεως αυτής. Εάν φρονεί ότι το κράτος μέλος παραβαίνει τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό 595/91, θα μπορούσε να κινήσει τη διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως.

114 Η Επιτροπή, ενώ θεωρεί ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 5 του κανονισμού 595/91 ανακοίνωση αποτελεί ουσιαστικό τμήμα της διαδικασίας εκκαθαρίσεως, εκθέτει ότι η απόφαση με την οποία όρισε ως ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας την 31η Ιανουαρίου 1994 δεν εκδόθηκε βάσει του κανονισμού 595/91, αλλά βάσει του κανονισμού 1723/72. Με τον καθορισμό της ημερομηνίας αυτής, η Επιτροπή είχε την πρόθεση να ζητήσει από τη Γερμανική Κυβέρνηση τα ακριβή αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986 για να μπορέσει να μελετήσει τον φάκελο της εταιρίας Imex στο πλαίσιο της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1991. Επομένως, δεν ήταν δυνατόν να υπάρξει σύγχυση μεταξύ της διαβιβάσεως των στοιχείων αυτών και της προβλεπόμενης στο άρθρο 5 του κανονισμού 595/91 ανακοινώσεως. Κατά συνέπεια, το επίδικο ποσό δεν συνιστά κύρωση για την καθυστέρηση της ανακοινώσεως υπό την έννοια του άρθρου 5 του κανονισμού 595/91, αλλά διόρθωση που απορρέει από γενική διοικητική πρακτική της Επιτροπής, κατά την οποία, σε περίπτωση καθυστερημένης διαβιβάσεως πληροφοριακών στοιχείων που δικαιολογούν μείωση του καταλογισμού, η μείωση περιορίζεται στο 90 %.

115 Ο λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η Γερμανική Κυβέρνηση θέτει κατ' αρχάς το ζήτημα αν, στην περίπτωση κατά την οποία οι διαδικασίες αναζητήσεως αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών διεξάγονται σε εθνικό επίπεδο, εναπόκειται στα κράτη μέλη ή στην Επιτροπή να διαπιστώσουν ότι οι διαδικασίες αυτές δεν μπορούν πλέον να καταλήξουν σε πλήρη ανάκτηση.

116 Συναφώς, από το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 595/91 προκύπτει ότι το κράτος μέλος ενημερώνει, με ειδική ανακοίνωση, την Επιτροπή σχετικά με το μη ανακτηθέν ποσό, εφόσον εκτιμά ότι η ολική ανάκτηση του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού είναι ανέφικτη και στο παρόν και στο μέλλον, ενώ η Επιτροπή οφείλει στη συνέχεια να εκδώσει απόφαση ως προς τον καταλογισμό των δημοσιονομικών επιπτώσεων της αδυναμίας αναζητήσεως. Από την ίδια διάταξη προκύπτει επίσης ότι η ειδική αυτή ανακοίνωση δεν υπόκειται σε καμία προθεσμία.

117 Πάντως, η άσκηση της εξουσίας των κρατών μελών όσον αφορά την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας ή μη μιας εκκρεμούσας διαδικασίας αναζητήσεως δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια την αδικαιολόγητη καθυστέρηση της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών συγκεκριμένου οικονομικού έτους.

118 Εφόσον αυτό ισχύει, το συμφέρον για την ταχεία εξέταση των λογαριασμών των κρατών μελών (βλ. την πρώτη αιτιολογική σκέψη του του κανονισμού 422/86) επιτάσσει να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα, χωρίς να είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει τη διαδικασία διαπιστώσεως παραβάσεως του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, να καθορίζει στο οικείο κράτος μέλος προθεσμία για τη διαβίβαση των αναγκαίων για την εκκαθάριση των λογαριασμών του οικείου οικονομικού έτους στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των αφορώντων τις εκκρεμείς διαδικασίες αναζητήσεως. Όταν ενεργεί κατά τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή οφείλει να τηρεί τις αρχές της χρηστής διοικήσεως, όπως οι αρχές της ασφάλειας και της προβλεψιμότητας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών.

119 Εν προκειμένω, από τη συνοπτική έκθεση (σημείο 6.2.2.4) προκύπτει ότι, «όσον αφορά την ανάκτηση των επίμαχων ποσών, μόνο 2 156 195,60 DM έχουν ανακτηθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή» και ότι «δεν υπάρχει σχεδόν καμία πιθανότητα ανακτήσεως των λοιπών ποσών». Αφενός, οι διαδικασίες ανακτήσεως που κινήθηκαν για το ποσό των 38,5 εκατομμυρίων DM κατά των τριών τραπεζών οι οποίες υποκαταστάθηκαν στα δικαιώματα της εταιρίας Imex δεν ευδοκίμησαν· αφετέρου, στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγκαστικής διοικητικής εκκαθαρίσεως, ο εκκαθαριστής, ήδη από τις 19 Ιουνίου 1989, ενημέρωσε τον οργανισμό ο οποίος είχε καταβάλει τις επιστροφές, σχετικά με τον περιορισμό της αποδοχής της πιστώσεως σε 5 εκατομμύρια DM, προσθέτοντας ότι οι απαιτήσεις των μη προνομιούχων δανειστών, όπως ο οργανισμός που προέβη στις πληρωμές, δεν πρόκειται να ικανοποιηθούν.

120 Η Γερμανική Κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε την ορθότητα των διαπιστώσεων αυτών.

121 Υπό τις συνθήκες αυτές, ορθώς η Επιτροπή, με το από 14 Οκτωβρίου 1993 έγγραφό της, πληροφόρησε την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για την πρόθεσή της να κλείσει τον φάκελο της εταιρίας Imex στο πλαίσιο της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1991 και ζήτησε από το εν λόγω κράτος μέλος να της κοινοποιήσει, μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 1994, τα στοιχεία σχετικά με τις πληρωμές που διενεργήθηκαν στην εταιρία Imex πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986.

122 Τίθεται το ζήτημα αν η Επιτροπή, ελλείψει κοινοποιήσεως των αιτηθέντων στοιχείων εντός της ταχθείσας προθεσμίας, μπορούσε να επιβάλει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας διόρθωση για τις αντίστοιχες δαπάνες.

123 Συναφώς, το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού 1723/72, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 422/86, ορίζει τα εξής: «Αν δεν διαβιβασθούν οι συμπληρωματικές αυτές πληροφορίες μέσα στην προκαθορισμένη προθεσμία, η Επιτροπή θα λαμβάνει αποφάσεις επί τη βάσει των στοιχείων που έχει στην κατοχή της, εκτός αν η καθυστερημένη διαβίβαση των πληροφοριών δικαιολογείται λόγω εξαιρετικών περιστάσεων».

124 Επομένως, εφόσον κατά την εκπνοή της ταχθείσας προθεσμίας δεν διέθετε τα αναγκαία στοιχεία για να προβεί στην εκκαθάριση των λογαριασμών σχετικά με τα ποσά που καταβλήθηκαν στην εταιρία Imex πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986, η Επιτροπή ορθώς προέβη σε διόρθωση ποσοστού 100 % επί των δαπανών αυτών. Επειδή πάντως έλαβε στη συνέχεια τα στοιχεία που ζήτησε, περιόρισε, σύμφωνα με την πάγια πρακτική της, τη διόρθωση στο 10 % των οικείων δαπανών. Για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σκέψη 13 της παρούσας αποφάσεως, η νομιμότητα της διορθώσεως αυτής δεν μπορεί να αμφισβητηθεί με το αιτιολογικό ότι πρόκειται για «πρόσθετη κύρωση».

125 Ως εκ τούτου, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

## IV — Επί της διορθώσεως για τις παρατυπίες σχετικά με την εξαγωγή βοείου κρέατος στον Λίβανο (περίπτωση της εταιρίας Südfleisch — σημείο 6.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως)

126 Κατά το μέρος αυτό, η διαφορά αφορά την άρνηση της Επιτροπής να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με ποσό 997 814 DM, το οποίο κατέβαλαν οι γερμανικές αρχές στην εταιρία Südfleisch υπό μορφή επιστροφών για την εξαγωγή βοείου κρέατος στον Λίβανο.

127 Από τον φάκελο προκύπτει ότι, τον Μάρτιο του 1991, η εταιρία Südfleisch εκτελώνισε στη Γερμανία φορτίο 628 750,20 kg βοείου κρέατος προοριζομένου για εξαγωγή στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Κατά τον χρόνο εκείνο, η επιστροφή λόγω εξαγωγής για τη χώρα αυτή ανερχόταν σε 423,7524 DM για τα 100 kg καθαρού βάρους, ενώ για την εξαγωγή στον Λίβανο το ποσό της επιστροφής ανερχόταν σε 294,2725 DM για τα 100 kg καθαρού βάρους.

128 Τον Ιούλιο του 1991 η εταιρία Südfleisch προσκόμισε στις γερμανικές αρχές έγγραφο περί αφίξεως των εμπορευμάτων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το οποίο αποδείχθηκε στη συνέχεια πλαστό.

129 Τον Μάρτιο του 1992, ήτοι εντός του χρόνου των δώδεκα μηνών που προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία, η εταιρία Südfleisch προσκόμισε την απόδειξη ότι μέρος του αρχικού φορτίου (364,185 τόνοι) εκφορτώθηκε τον Μάρτιο του 1991 στη Βηρυτό (Λίβανος). Η εταιρία αυτή έλαβε την αντίστοιχη επιστροφή λόγω εξαγωγής· η καταβολή αυτή δεν προκάλεσε καμία διόρθωση εκ μέρους της Επιτροπής.

130 Για το υπόλοιπο φορτίο (282,565 τόνοι), η εταιρία Südfleisch προσκόμισε την 1η Ιουλίου 1992, αφού οι γερμανικές αρχές της χορήγησαν επιπλέον πρόσθετη προθεσμία, τις αποδείξεις περί της αφίξεώς του στον Λίβανο. Η εταιρία αυτή έλαβε την αντίστοιχη επιστροφή λόγω εξαγωγής, ύψους 997 814 DM. Η καταβολή ακριβώς αυτή αποτέλεσε το αντικείμενο της διορθώσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή.

131 Στη συνοπτική έκθεση, η Επιτροπή εκθέτει ότι, χορηγώντας, υπό τις παρούσες συνθήκες, επιπλέον προθεσμία στην εταιρία Südfleisch, οι γερμανικές αρχές παρέβησαν το άρθρο 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87.

132 Το άρθρο 47, παράγραφοι 2 και 4, του κανονισμού 3665/87 ορίζει τα εξής:

«2. Ο φάκελος για την πληρωμή της επιστροφής ή για την αποδέσμευση της εγγύησης πρέπει να κατατεθεί, εκτός περιπτώσεως ανωτέρας βίας, μέσα στους δώδεκα μήνες που έπονται της ημερομηνίας αποδοχής της διασάφησης εξαγωγής.

(...)

4. Όταν δεν ήταν δυνατή η προσκόμιση των εγγράφων που απαιτούνται βάσει του άρθρου 18 μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 2, μολονότι ο εξαγωγέας φρόντισε να τα προμηθευτεί και να τα διαβιβάσει μέσα στις προθεσμίες αυτές, είναι δυνατό να χορηγηθούν επιπλέον προθεσμίες για την προσκόμιση των εγγράφων αυτών.»

133 Ενόψει του γράμματος του άρθρου 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87, η επιχειρηματολογία των διαδίκων αφορά το ζήτημα κατά πόσον η προϋπόθεση που προβλέπει η διάταξη αυτή συνέτρεχε στην υπό κρίση περίπτωση, ήτοι κατά πόσον η εταιρία Südfleisch επέδειξε επιμέλεια για να προμηθευθεί τα αποδεικτικά στοιχεία περί της αφίξεως του εμπορεύματος στον προορισμό του και κατά πόσον οι γερμανικές αρχές, χορηγώντας την παράταση της προθεσμίας των δώδεκα μηνών, άσκησαν ορθώς την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτουν.

134 Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι γερμανικές αρχές δεν παρέβησαν το άρθρο 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87. Εκθέτει ότι η κεντρική υπηρεσία των τελωνείων Hambourg-Jonas χορήγησε την επιπλέον προθεσμία διότι έκρινε, βάσει των στοιχείων που διέθετε και ελλείψει αποδείξεων περί του αντιθέτου, ότι η εταιρία Südfleisch επέδειξε επιμέλεια για να προμηθευθεί και να κοινοποιήσει τα απαιτούμενα έγγραφα.

135 Πράγματι, η εταιρία αυτή ανέθεσε, ήδη τον Μάιο του 1991, σε ασφαλιστικό πράκτορα τη διενέργεια έρευνας για να διαπιστωθεί πού βρισκόταν στην πραγματικότητα το πλοίο το οποίο μετέφερε το εμπόρευμα. Στη συνέχεια, τον Ιούνιο του 1991, η εταιρία Südfleisch απέστειλε τρεις υπαλλήλους της στη Σαουδική Αραβία για να βεβαιωθούν ότι το εμπόρευμα είχε όντως εκφορτωθεί εκεί. Καίτοι οι ενέργειες εκφορτώσεως δεν είχαν πραγματοποιηθεί ενόσω οι τρεις υπάλληλοι βρίσκονταν στη Σαουδική Αραβία, επειδή κατά την ημερομηνία εκείνη εορταζόταν μια ισλαμική εορτή, αυτοί είχαν πάντως επιθεωρήσει το πλοίο το οποίο μετέφερε το εμπόρευμα και είχαν διαπιστώσει ότι οι αποθήκες ήσαν σχεδόν γεμάτες από χαρτοκιβώτια της εταιρίας Südfleisch και ότι οι σφραγίδες ήσαν άθικτες. Όσον αφορά την προσκόμιση, τον Ιούλιο του 1991, του πλαστού εγγράφου αφίξεως του εμπορεύματος στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ουδόλως μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο ότι την εταιρία Südfleisch είχε παραπλανήσει ο εταίρος της, δηλαδή η επιχείρηση Al Fatha Goldstore.

136 Υπό τις συνθήκες αυτές, και αν γίνει δεκτό ότι οι τελωνειακές αρχές όφειλαν, στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής τους ευχέρειας, να λάβουν υπόψη τις προθέσεις του εξαγωγέα, πράγμα το οποίο αμφισβητεί η Γερμανική Κυβέρνηση, η αρμόδια υπηρεσία δεν μπορούσε να γνωρίζει, κατά την ημερομηνία χορηγήσεως της επιπλέον προθεσμίας, αν η εταιρία Südfleisch είχε προσκομίσει το πλαστό έγγραφο με πρόθεση ή από βαριά αμέλεια, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή. Άλλωστε, οι έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στη

Γερμανία από την εισαγγελική αρχή και την υπηρεσία τελωνειακών ερευνών δεν κατέληξαν στην απόδειξη της ευθύνης της εταιρίας αυτής όσον αφορά τη νόθευση του προσκομισθέντος εγγράφου και την απατηλή χρήση του.

137 Επιπλέον, η παράταση της προθεσμίας δεν εμποδίζει την άρνηση της πληρωμής της επιστροφής ή, ενδεχομένως, την ανάκτηση του εισπραχθέντος ποσού, εφόσον αποδεικνύεται, στη συνέχεια, ότι δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως της παρατάσεως.

138 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή δεν μπορούσε, χωρίς να προκαλέσει σοβαρή αβεβαιότητα ως προς το δίκαιο για τα κράτη μέλη και τους οικείους επιχειρηματίες, να υποκαταστήσει τη δική της αντίληψη στην εκτίμηση των αρμοδίων εθνικών αρχών στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής ευχέρειας την οποία τους αναγνωρίζει το κοινοτικό δίκαιο.

139 Η Επιτροπή απαντά ότι ο εξαγωγέας ο οποίος, εκ προθέσεως ή εν πάση περιπτώσει από βαριά αμέλεια, προσκόμισε ήδη πλαστό έγγραφο εκτελωνισμού δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87.

140 Εκθέτει συναφώς ότι η εταιρία Südfleisch, παρά τις αμφιβολίες που είχε ήδη από τον Μάιο του 1991 ως προς τον προορισμό του κρέατος, προσκόμισε την 1η Ιουλίου 1991 πλαστό πιστοποιητικό εκτελωνισμού και ζήτησε εγγράφως την καταβολή των προβλεπομένων για την εξαγωγή στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα επιστροφών. Οι «έλεγχοι» τους οποίους πραγματοποίησαν οι τρεις υπάλληλοι που εστάλησαν τον Ιούνιο του 1991 στη Σαουδική Αραβία και στους οποίους στηρίζεται κατ' αρχάς η Γερμανική Κυβέρνηση δεν ανταποκρίνονται στον χαρακτηρισμό αυτόν· το γεγονός ότι οι εν λόγω υπάλληλοι δεν περίμεναν μέχρι να εκφορτωθεί το εμπόρευμα είναι απαράδεκτο για την Επιτροπή, διότι αυτοί όφειλαν να γνωρίζουν ότι η νομότυπη εξέλιξη της συναλλαγής περιλαμβάνει τον εκτελωνισμό του εμπορεύματος προκειμένου να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στη Σαουδική Αραβία.

141 Επομένως, η εταιρία Südfleisch έπραξε κατ' αρχάς τα πάντα για να λάβει, παρ' όλον ότι γνώριζε ότι δεν είχε δικαίωμα σχετικώς, τις υψηλότερες επιστροφές λόγω εξαγωγής που καταβάλλονται για εξαγωγές βοείου κρέατος στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Μόνον όταν δεν κατέστη δυνατόν να ικανοποιηθεί το αίτημα αυτό, διότι αποκαλύφθηκε η νόθευση του πιστοποιητικού εκτελωνισμού και διότι διέτρεχε τον κίνδυνο να υποχρεωθεί να επιστρέψει το σύνολο των επιστροφών, ζήτησε για πρώτη φορά, με έγγραφο της 24ης Σεπτεμβρίου 1991, επιπλέον προθεσμία προκειμένου να προσκομίσει τα αναγκαία έγγραφα.

142 Ενόψει της συμπεριφοράς αυτής, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η εταιρία Südfleisch επέδειξε επιμέλεια για την προσκόμιση των αναγκαίων εγγράφων εντός της προθεσμίας των δώδεκα μηνών. Το γεγονός ότι ούτε η ομοσπονδιακή εισαγγελική αρχή ούτε η υπηρεσία τελωνειακών ελέγχων μπόρεσαν, ελλείψει αποδείξεων, να διαπιστώσουν την ποινική ευθύνη των προσώπων που ενήργησαν για λογαριασμό της εταιρίας Südfleisch ουδόλως μεταβάλλει τη διαπίστωση αυτή. Ο έλεγχος του κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87 δεν συνίσταται στην απόδειξη ποινικής ευθύνης.

143 Επιπλέον, ήδη από τις 28 Μαΐου 1991, η Επιτροπή ενημέρωσε, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας σχετικά με μια αποστολή που πραγματοποίησε στη Βηρυτό, προκειμένου να λάβει από τις τελωνειακές αρχές του Λιβάνου έγγραφα που παρέχουν στις γερμανικές αρχές τη δυνατότητα να αποδείξουν «τη νόθευση των δηλώσεων προορισμού του βοείου κρέατος που εξήχθη από τη Γερμανία και προοριζόταν για τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αλλά εξετράπη προς τον Λίβανο». Οι έρευνες αυτές, οι οποίες διεξήχθησαν επί τόπου από τις 8 έως τις 15 Ιουνίου 1991, με τη συμμετοχή ενός εκπροσώπου της υπηρεσίας τελωνειακών ερευνών του Μονάχου, κατέστησαν δυνατή τη διαπίστωση ότι είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως επιστροφές λόγω εξαγωγής περίπου δέκα εκατομμυρίων DM για 2 500 τόνους κρέατος περίπου. Είναι αληθές ότι τα αποτελέσματα της αποστολής αυτής κοινοποιήθηκαν επισήμως στις γερμανικές υπηρεσίες μόλις στις 25 Σεπτεμβρίου 1991, αλλά οι υπηρεσίες αυτές τα είχαν πληροφορηθεί άμεσα, ήδη από το τέλος της αποστολής, από τον εκπρόσωπό τους, ο οποίος είχε συμμετάσχει στις επιτόπιες έρευνες.

144 Στα ανωτέρω προστίθεται το γεγονός ότι η παράταση της προθεσμίας χορηγήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1991, ήτοι την ίδια την ημερομηνία της αιτήσεως της εταιρίας Südfleisch και μία ημέρα πριν από τη διαβίβαση των επισήμων αποτελεσμάτων της αποστολής ελέγχου στον Λίβανο, ενώ η προβλεπόμενη από τον κανονισμό προθεσμία των δώδεκα μηνών εξέπνευσε μόλις τον Μάρτιο του 1992.

145 Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων αυτών, η χορήγηση της επιπλέον προθεσμίας στην εταιρία Südfleisch συνιστά, κατά την Επιτροπή, κακή χρήση της εξουσίας εκτιμήσεως που παρέχει στις εθνικές αρχές το άρθρο 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87. Η Επιτροπή δεν είχε την πρόθεση να υποκαταστήσει κατά τον τρόπο αυτόν τις δικές της αποφάσεις στις αποφάσεις των εθνικών αρχών, αλλά να καταδείξει ότι, εν προκειμένω, χορηγώντας την επιπλέον προθεσμία, η αρμόδια εθνική αρχή υπερέβη σαφώς τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διέθετε.

146 Επιβάλλεται να υπομνησθεί συναφώς ότι το άρθρο 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87 παρέχει στις εθνικές αρχές τη δυνατότητα να χορηγήσουν επιπλέον προθεσμίες στον εξαγωγέα για την προσκόμιση των απαιτουμένων εγγράφων, ήτοι των αποδείξεων αφίξεως στον προορισμό του εξαχθέντος εμπορεύματος, εφόσον αυτός δεν μπόρεσε να τα προσκομίσει εντός της προβλεπόμενης από τον κανονισμό προθεσμίας των δώδεκα μηνών, παρά το γεγονός ότι επέδειξε επιμέλεια για να τα προμηθευθεί και να τα διαβιβάσει εντός της προθεσμίας αυτής.

147 Η διάταξη αυτή παρέχει, επομένως, στις εθνικές αρχές περιθώρια εκτιμήσεως τόσο προκειμένου να διαπιστώσουν αν ο εξαγωγέας επέδειξε επιμέλεια όσο και προκειμένου να αποφασίσουν αν θα κάνουν χρήση της ευχέρειας που τους παρέχεται να χορηγήσουν την επιπλέον προθεσμία.

148 Πάντως, η άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που αναγνωρίζεται έτσι στις εθνικές αρχές δεν μπορεί να υπερβεί τα όρια που επιβάλλει ο σκοπός του κανόνα αυτού, ο οποίος έγκειται στο να μη στερείται ο εξαγωγέας αυτομάτως τις επιστροφές που προβλέπει η κοινοτική νομοθεσία, όταν αυτός,

μολονότι κατέβαλε όλες τις προσπάθειες που όφειλε να καταβάλει, κωλύθηκε, λόγω αντικειμενικών περιστάσεων, να προσκομίσει εντός της προθεσμίας των δώδεκα μηνών τα απαιτούμενα έγγραφα.

149 Επομένως, όταν υφίστανται αμφιβολίες ως προς τη συμπεριφορά του εξαγωγέα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούται η προϋπόθεση σχετικά με την επιμέλεια. Τούτο δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι ο εξαγωγέας τέλεσε πράξεις για τις οποίες η ποινική ευθύνη του αποδείχθηκε βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Στην πραγματικότητα, ο επιχειρηματίας μπορεί να μην είναι επιμελής, υπό την έννοια του άρθρου 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87, χωρίς ωστόσο να έχει τελέσει αξιόποινες πράξεις.

150 Επιπλέον, έστω και αν αποδεικνύεται η επιμέλεια του εξαγωγέα, επειδή το άρθρο 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87 προβλέπει απλώς δυνατότητα και όχι υποχρέωση των εθνικών αρχών να χορηγήσουν την επιπλέον προθεσμία, τούτο σημαίνει ότι οι αρχές αυτές οφείλουν, προκειμένου να εκδώσουν την απόφασή τους, να λάβουν υπόψη, εκτός της επιμέλειας του εξαγωγέα, το σύνολο των στοιχείων από τα οποία είναι δυνατόν να συναχθεί κατά πόσον η χορήγηση της επιπλέον προθεσμίας είναι δικαιολογημένη.

151 Εν προκειμένω, από τον φάκελο προκύπτει ότι στις 24 Σεπτεμβρίου 1991, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως περί χορηγήσεως της επιπλέον προθεσμίας, η αρμόδια αρχή είχε γνώση των ακολούθων στοιχείων.

152 Όσον αφορά τη συμπεριφορά του εξαγωγέα, γνώριζε ότι την 1η Ιουλίου 1991 η εταιρία Südfleisch είχε προσκομίσει πλαστό πιστοποιητικό και ότι το πιστοποιητικό αυτό είχε προσκομιστεί παρά τις αμφιβολίες που διατηρούσε η εν λόγω εταιρία, ήδη από τον Μάιο του 1991, ως προς τον προορισμό του εξαχθέντος κρέατος. Οι έλεγχοι τους οποίους διενήργησαν τον Ιούνιο του 1991 οι τρεις υπάλληλοι της εταιρίας Südfleisch που εστάλησαν στη Σαουδική Αραβία δεν μπορούσαν να διαλύσουν τις αμφιβολίες αυτές ούτε, κατά συνέπεια, να πείσουν την αρμόδια αρχή ότι η εν λόγω εταιρία είχε εξαντλήσει τις προσπάθειες που μπορούσε να καταβάλει, διότι οι τρεις υπάλληλοι δεν παρέμειναν στη Σαουδική Αραβία μέχρι την εκφόρτωση και τον εκτελωνισμό του εμπορεύματος.

153 Υπό τις συνθήκες αυτές, έστω και αν δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί η ποινική ευθύνη της εταιρίας Südfleisch για την προσκόμιση του πλαστού πιστοποιητικού, η συμπεριφορά της δικαιολογούσε σαφώς την αμφιβολία ως προς τις προσπάθειες που κατέβαλε να προσκομίσει τα απαιτούμενα έγγραφα.

154 Είναι επίσης βέβαιο ότι οι γερμανικές αρχές, επομένως και η αρμόδια αρχή, γνώριζαν την αποστολή ελέγχου και τις έρευνες που είχε πραγματοποιήσει η Επιτροπή στον Λίβανο, από τις 8 έως τις 15 Ιουνίου 1991, με τη συμμετοχή εκπροσώπου των γερμανικών τελωνειακών υπηρεσιών, προκειμένου να λάβει από τις τελωνειακές αρχές του Λιβάνου έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόθευση των δηλώσεων προορισμού του βοείου κρέατος που εξήχθη από τη Γερμανία, το οποίο, καίτοι προοριζόταν για τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, εξετράπη στην πραγματικότητα προς τον Λίβανο.

155 Τέλος, είναι επίσης σαφές ότι, στις 24 Σεπτεμβρίου 1991, η παράταση της προθεσμίας των δώδεκα μηνών που εξέπνεε τον Μάρτιο του 1992 δεν είχε επείγοντα χαρακτήρα. Αντιθέτως, τα προπαρατεθέντα στοιχεία μπορούσαν να δικαιολογήσουν είτε μια στάση αναμονής, είτε την άρνηση της αρμόδιας αρχής.

156 Ενόψει των προηγουμένων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, χορηγώντας επιπλέον προθεσμία στην εταιρία Südfleisch, η αρμόδια εθνική αρχή παρέβη το άρθρο 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 3665/87.

157 Επομένως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

## V — Επί της διορθώσεως σχετικά με την εξαγωγή βοείου κρέατος στη Ζιμπάμπουε (περίπτωση της εταιρίας Barfuß — σημείο 6.2.4 της συνοπτικής εκθέσεως για το οικονομικό έτος 1991 και σημείο 6.2.2 της συνοπτικής εκθέσεως για το οικονομικό έτος 1990)

158 Στη συνοπτική έκθεση για το οικονομικό έτος 1991 αναφέρεται η χρηματοοικονομική διόρθωση στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τις δαπάνες σχετικά με την εξαγωγή βοείου κρέατος το οποίο δηλώθηκε ότι εξήχθη προς τη Νότιο Αφρική, αλλά στην πραγματικότητα προοριζόταν για τη Ζιμπάμπουε. Μνημονεύεται στην εν λόγω έκθεση επίσης ότι η υπόθεση αυτή διευθετήθηκε με τη συνοπτική έκθεση για το οικονομικό έτος 1990, ενώ η διόρθωση μεταφέρθηκε στην εκκαθάριση των λογαριασμών του 1991, διότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επρόκειτο να αναζητήσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

159 Με τη συνοπτική έκθεση για το οικονομικό έτος 1990, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ποσότητες βοείου κρέατος, για τις οποίες είχε χορηγηθεί η επιστροφή βάσει αποδεικτικών στοιχείων αφίξεως στη Νότιο Αφρική, είχαν απλώς αποθηκευθεί στη χώρα αυτή και επανεξαχθεί στη Ζιμπάμπουε προκειμένου να μεταποιηθούν. Τα προϊόντα που παρήχθησαν κατά τον τρόπο αυτόν εισήχθησαν, στη συνέχεια, στην Κοινότητα απαλλαγμένα τελωνειακών δασμών βάσει της συμφωνίας ΕΟΚ-ΑΚΕ.

160 Από τη συνοπτική έκθεση προκύπτει επίσης ότι, τον Νοέμβριο του 1987 και τον Φεβουάριο/Μάρτιο του 1990, το ΕΓΤΠΕ είχε διεξαγάγει έρευνες που κατέληξαν στη διαπίστωση ότι τέτοιες πρακτικές είχαν ακολουθηθεί κατά τις εξαγωγές από ορισμένα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, και ότι είχε ζητηθεί από τα οικεία κράτη να προβούν στην αναζήτηση των αχρεωστήτως χορηγηθεισών επιστροφών.

161 Όσον αφορά την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Επιτροπή επισημαίνει τα εξής:

«(...) σε μία περίπτωση, η αίτηση ανακτήσεως απεστάλη στον εξαγωγέα μόλις την 1η Ιουλίου 1991. Αυτός πάντως την προσέβαλε αμέσως (25.7.91). Έκτοτε, η υπόθεση αυτή δεν παρουσιάζει πλέον καμία εξέλιξη δεδομένου ότι ο οργανισμός που προέβη στην πληρωμή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τις αποδείξεις που προσήγαγε η γερμανική αρχή ερευνών. Η αρχή αυτή τις είχε πάντως επισυνάψει στην έκθεση που συνέταξε κατά τη λήξη της αποστολής της, την οποία κοινοποίησε με ημερομηνία 5.6.90.

Βάσει των προμνημονευθεισών διαπιστώσεων, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είναι της γνώμης ότι (...) η μη ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών δεν μπορεί να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ [άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70] (...)».

162 Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι γερμανικές αρχές δεν παρέβησαν καμία υποχρέωση που μπορεί να έχει ως συνέπεια οικονομική επιβάρυνση, όπως συμβαίνει, μεταξύ άλλων, με την υποχρέωση που απορρέει από τις διατάξεις του άρθρου 5 της Συνθήκης σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του κανονισμού 729/70.

163 Η Γερμανική Κυβέρνηση εκθέτει συναφώς ότι η υπηρεσία τελωνειακών ερευνών του Αμβούργου πληροφόρησε, με έγγραφο της 5ης Ιουλίου 1990, την αρμόδια αρχή, ήτοι την κεντρική υπηρεσία των τελωνείων Hambourg-Jonas, για τις διαπιστώσεις σχετικά με γερμανικά υγειονομικά πιστοποιητικά τα οποία βρέθηκαν στη Ζιμπάμπουε και αφορούσαν ποσότητες κρέατος εξαχθείσες από την εταιρία Barfuß προς τη Νότιο Αφρική.

164 Με απόφαση της 1ης Ιουλίου 1991, η αρμόδια αρχή ζήτησε από την εταιρία Barfuß την εξόφληση των καταβληθεισών επιστροφών λόγω εξαγωγής που ανέρχονταν στο ποσό των 518 181,97 DM.

165 Η εταιρία Barfuß άσκησε, στις 25 Ιουλίου 1991, διοικητική προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής και ζήτησε συγχρόνως την ανάκληση της εκτελέσεώς της. Με απόφαση της 20ής Αυγούστου 1991, η αρμόδια αρχή δέχθηκε την αίτηση αναστολής, διότι, ελλείψει αποδείξεων, υφίσταντο σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα της αποφάσεως περί αναζητήσεως.

166 Όσον αφορά τη διαδικασία σχετικά με τη διοικητική προσφυγή, η αρμόδια αρχή κατ' αρχάς την ανέστειλε, ενόψει της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε στο Δικαστήριο, σε παρεμφερή υπόθεση, το Finanzgericht Hamburg, στις 20 Δεκεμβρίου 1991 (υπόθεση C-27/92, Möllmann-Fleisch), και δέχθηκε στη συνέχεια, με απόφαση της 7ης Ιουνίου 1994, τη διοικητική προσφυγή της εταιρίας Barfuß, διότι δεν υφίσταντο στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι το βόειο κρέας που εξήχθη κατά τον χρόνο των κρίσιμων περιστατικών στη Νότιο Αφρική έφθασε στη Ζιμπάμπουε. Αντιθέτως, η εταιρία Barfuß παρέσχε αδιάσειστες διευκρινίσεις περί του ότι τα επίδικα εμπορεύματα είχαν εκτελωνισθεί και τεθεί σε κατανάλωση στη Νότιο Αφρική.

167 Το γεγονός ότι βρέθηκαν υγειονομικά πιστοποιητικά στη Ζιμπάμπουε είναι, κατά την προσφεύγουσα, άνευ σημασίας, διότι τα πιστοποιητικά αυτά δεν παρέχουν καμία ένδειξη όσον αφορά την πραγματική διαδρομή που ακολούθησαν τα εμπορεύματα. Παρέχουν απλώς τη δυνατότητα διαπιστώσεων σχετικά με την ποιότητα των εξαχθέντων προϊόντων. Επιπλέον, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο παράνομης χρήσεως των εν λόγω πιστοποιητικών στις αφρικανικές χώρες υπό την έννοια ότι χρησιμοποιήθηκαν για άλλες ποσότητες κρέατος από εκείνες για τις οποίες είχαν αρχικά εκδοθεί.

168 Η Επιτροπή απαντά ότι η επίδικη διόρθωση πραγματοποιήθηκε για τον λόγο ότι, κατ' αρχάς, οι γερμανικές αρχές προέβησαν με μεγάλη διστακτικότητα στην αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών επιστροφών λόγω εξαγωγής και ότι, στη συνέχεια, εκατέλειψαν εντελώς την αναζήτηση αυτή, χωρίς επαρκείς λόγους.

169 Όσον αφορά τη διστακτική εφαρμογή της διαδικασίας ανακτήσεως, η Επιτροπή τονίζει δύο πραγματικά περιστατικά. Το πρώτο έγκειται στο ότι η αρμόδια αρχή κίνησε τη διαδικασία ανακτήσεως με καθυστέρηση ενός έτους. Η Γερμανική Κυβέρνηση δεν παρέσχε συναφώς καμία διευκρίνιση.

170 Μια δεύτερη σημαντική καθυστέρηση οφείλεται στην αναστολή, από την αρμόδια αρχή, της διαδικασίας επί της διοικητικής προσφυγής εν αναμονή της εκδόσεως της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το Finanzgericht Hamburg στην υπόθεση C-27/92 (απόφαση της 31ης Μαρτίου 1993, Möllmann-Fleisch, Συλλογή 1993, σ. I-1701). Η εν λόγω αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορούσε, μεταξύ άλλων, το κατά πόσον η εισαγωγή εντός τρίτης χώρας μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένη, όταν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το ότι το μνημονευόμενο στο πιστοποιητικό εκτελωνισμού εμπόρευμα πράγματι έφθασε στη χώρα προορισμού. Κατά την Επιτροπή όμως, η αναμονή της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπόθεση αυτή ήταν αλυσιτελής, εφόσον υφίστατο ήδη πάγια νομολογία στον τομέα αυτόν (αποφάσεις της 2ας Ιουνίου 1976, 125/75, Milch-, Fett-και Eier-Kontor, Συλλογή τόμος 1976, σ. 325, και της 11ης Ιουλίου 1984, 89/83, Dimex, Συλλογή 1984, σ. 2815).

171 Όσον αφορά την περάτωση, χωρίς επαρκείς λόγους, της διαδικασίας ανακτήσεως, με απόφαση της 7ης Ιουνίου 1994, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Γερμανικής Κυβερνήσεως, τα υγειονομικά πιστοποιητικά που βρέθηκαν στη Ζιμπάμπουε μπορούσαν να δημιουργήσουν βάσιμες αμφιβολίες ως προς τη νομότυπη εισαγωγή του εμπορεύματος στη χώρα προορισμού, και, κατά συνέπεια, να κλονίσουν την αποδεικτική ισχύ των πιστοποιητικών εκτελωνισμού που προσκόμισε η εταιρία Barfuß (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Möllmann-Fleisch, σκέψη 15).

172 Όπως προκύπτει από έγγραφο της 29ης Απριλίου 1994 το οποίο απέστειλε στην Επιτροπή το ομοσπονδιακό υπουργείο, η πραγματική αιτία της περατώσεως της διαδικασίας ανακτήσεως ήταν ότι «δεν κατέστη δυνατό να ανευρεθούν στην κεντρική υπηρεσία των τελωνείων τα πρωτότυπα των πιστοποιητικών υγιεινής που παραδόθηκαν στο Hauptzollamt και, κατά συνέπεια, δεν υπήρχε κανένα αποδεικτικό μέσον».

173 Η Γερμανική Κυβέρνηση απαντά ότι η διαδικασία ανακτήσεως κινήθηκε τον Ιούλιο του 1991, διότι η αρμόδια αρχή είχε εξ αρχής αμφιβολίες ως προς το νομότυπο της ανακτήσεως, επειδή τα έγγραφα που είχε στην κατοχή της δεν ήσαν, κατά τη γνώμη της, επαρκή για να κινηθεί, κατά της εταιρίας Barfuß, διαδικασία ανακτήσεως με προοπτικές επιτυχίας. Δεν μπορεί επίσης να προσαφθεί στην αρμόδια αρχή ότι ανέστειλε τη διαδικασία επί της διοικητικής προσφυγής ενόψει της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως στην προπαρατεθείσα απόφαση Möllmann-Fleisch· ο ισχυρισμός της Επιτροπής ότι υφίστατο ήδη νομολογία ως προς το θέμα αυτό είναι ανακριβής.

174 Επιπλέον, κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση η διαδικασία ανακτήσεως περατώθηκε διότι η αρμόδια αρχή έκρινε ότι η απόφασή της δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις δικαστικής έρευνας και όχι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, διότι δεν ήταν δυνατό να ανευρεθούν τα πρωτότυπα των υγειονομικών πιστοποιητικών που προσκομίστηκαν στην αρμόδια αρχή. Καίτοι είναι αληθές ότι τα πρωτότυπα δεν υφίσταντο πλέον, η αρμόδια αρχή διέθετε τα φωτοαντίγραφα που της χορήγησαν υπάλληλοι της Επιτροπής.

175 Η Επιτροπή απαντά ότι, όσον αφορά τη διστακτική εφαρμογή της διαδικασίας ανακτήσεως, η επιχειρηματολογία της Γερμανικής Κυβερνήσεως θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι οι διαδικασίες ανακτήσεως για αχρεωστήτως καταβληθείσες επιστροφές δεν είναι δυνατές παρά μόνον εφόσον αποδεικνύεται με απόλυτη βεβαιότητα ότι τα επίμαχα εμπορεύματα δεν έφθασαν πράγματι στην αγορά της χώρας προορισμού για να διατεθούν στο εμπόριο· όμως, η αντίληψη αυτή δεν συνάδει προς τις αρχές που έχει διαμορφώσει η νομολογία (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Milch-, Fett-και Eier-Kontor, Dimex και Möllmann-Fleisch).

176 Όσον αφορά την περάτωση της διαδικασίας ανακτήσεως, η Επιτροπή, ενώ εμμένει στην άποψή της, υποστηρίζει ότι, κατά το γερμανικό δίκαιο περί διοικητικής διαδικασίας, τα φωτοαντίγραφα των πιστοποιητικών των οποίων η ταυτότητα με το πρωτότυπο δεν έχει επιβεβαιωθεί στερούνται αποδεικτικής ισχύος.

177 Επιβάλλεται να υπομνησθεί συναφώς ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη πρέπει, κατ' αρχάς, να τηρούν τη γενική υποχρέωση επιμέλειας του άρθρου 5 της Συνθήκης, όπως συγκεκριμενοποιείται στο άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 729/70, όσον αφορά τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής. Η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν αμελλητί μέτρα προς αποκατάσταση των πλημμελειών. Πράγματι, μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου, υπάρχει κίνδυνος η αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών να καταστεί περίπλοκη ή αδύνατη, λόγω ορισμένων περιστάσεων, όπως, ιδίως, η παύση των (επιχειρηματικών) δραστηριοτήτων ή η απώλεια λογιστικών εγγράφων (απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 1990, C-34/89, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-3603, σκέψη 12).

178 Επιπλέον, οι εθνικές αρχές δεν μπορούν να δικαιολογούν τη μη τήρηση της υποχρεώσεώς τους για ταχεία επανόρθωση των ανωμαλιών που διαπράχθηκαν, επικαλούμενες χρονοβόρες διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες που κίνησε ο επιχειρηματίας (απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 1991, C-28/89, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-581, σκέψη 32).

179 Επιβάλλεται να τονισθεί επίσης ότι, καίτοι, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, οι διαδικασίες αναζητήσεως που κινούνται σε εθνικό επίπεδο διεξάγονται κατά τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με το βάρος αποδείξεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1983, 205/82 έως 215/82, Deutsche Milchkontor κ.λπ., Συλλογή 1983, σ. 2633, σκέψη 36), αποτελεί επίσης πάγια νομολογία ότι η προσφυγή στους εθνικούς κανόνες δεν είναι δυνατή παρά μόνον κατά το αναγκαίο για την εκτέλεση των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου μέτρο και καθόσον η εφαρμογή των εν λόγω εθνικών κανόνων δεν θίγει το πεδίο εφαρμογής και την αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου (βλ. απόφαση της 6ης Μαΐου 1982, 146/81, 192/81 και 193/81, BayWa κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 1503, σκέψη 29).

180 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η διαδικασία αναζητήσεως κινήθηκε με καθυστέρηση ενός έτους, ότι ανεστάλη στη συνέχεια και ότι περατώθηκε στις 7 Ιουνίου 1994.

181 Κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, η καθυστέρηση στην έναρξη της διαδικασίας, η αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως περί αναζητήσεως και, τέλος, η περάτωση της διαδικασίας οφείλονταν, κατ' ουσίαν, στην εκτίμηση της αρμόδιας εθνικής αρχής ότι η διαδικασία αυτή δεν μπορούσε, ελλείψει αποδείξεων, να ευδοκιμήσει. Αφενός, τα υγειονομικά πιστοποιητικά που βρέθηκαν στη Ζιμπάμπουε δεν παρείχαν καμία ένδειξη ως προς την πραγματική διαδρομή που ακολούθησαν τα εμπορεύματα. Αφετέρου, η αρμόδια αρχή είχε στην κατοχή της, για τις οικείες ενέργειες, έγγραφα μεταφοράς και πιστοποιητικά εκτελωνισμού εμφαίνοντα τη Νότιο Αφρική ως χώρα προορισμού ή εκτελωνισμού του εμπορεύματος.

182 Επιβάλλεται να τονισθεί συναφώς ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η απόδειξη της συμπληρώσεως των τελωνειακών διατυπώσεων στη χώρα προορισμού αποτελεί απλή ένδειξη της πραγματοποιήσεως στη συγκεκριμένη περίπτωση του σκοπού των διαφοροποιημένων επιστροφών λόγω εξαγωγής, δυναμένη να ανατραπεί (βλ., υπό την έννοια αυτή, τις προαναφερθείσες αποφάσεις Dimex, σκέψη 11, και Möllmann-Fleisch, σκέψη 13). Ειδικότερα, η αποδεικτική ισχύς την οποία κανονικώς έχει το πιστοποιητικό εκτελωνισμού μπορεί να μη ληφθεί υπόψη, αν υπάρχουν βάσιμες αμφιβολίες ως προς την πραγματική πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά του εδάφους προορισμού, προκειμένου να διατεθούν εκεί στο εμπόριο (προαναφερθείσα απόφαση Möllmann-Fleisch, σκέψη 15). Στην περίπτωση αυτή, η πραγματική πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά της χώρας προορισμού μπορεί να αποδειχθεί με την προσκόμιση άλλων εγγράφων που προβλέπονται από την κοινοτική νομοθεσία (βλ., υπό την έννοια αυτή, την προαναφερθείσα απόφαση Möllmann-Fleisch, σκέψη 14), όπως τα έγγραφα που πιστοποιούν την εκφόρτωση του εμπορεύματος στη χώρα προορισμού.

183 Εν προκειμένω, τα υγειονομικά πιστοποιητικά που βρέθηκαν στη Ζιμπάμπουε μπορούσαν να δημιουργήσουν βάσιμη αμφιβολία ως προς το αν οι παρτίδες κρέατος, τις οποίες αφορούσαν και οι οποίες εξήχθησαν από την εταιρία Barfuß, είχαν όντως φθάσει την αγορά της χώρας του δηλωθέντος προορισμού τους, ήτοι της Νοτίου Αφρικής. Στη συνέχεια, εναπέκειτο στην οικεία εταιρία να αποδείξει, με έγγραφα άλλα εκτός από τα πιστοποιητικά εκτελωνισμού, ότι τα εξαχθέντα εμπορεύματα είχαν πράγματι τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της χώρας του δηλωθέντος προορισμού τους. Ελλείψει της αποδείξεως αυτής, η εξάγουσα εταιρία όφειλε να εξοφλήσει τις ήδη καταβληθείσες επιστροφές.

184 Η Γερμανική Κυβέρνηση όμως δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα από το οποίο να προκύπτει ότι η εταιρία Barfuß είχε προσκομίσει, εκτός από τα έγγραφα μεταφοράς και τα πιστοποιητικά εκτελωνισμού, έγγραφα πιστοποιούντα την εκφόρτωση των εξαχθέντων εμπορευμάτων στη Νότιο Αφρική, κατά τρόπον ώστε να άρει την αμφιβολία ως προς τον πραγματικό προορισμό των εν λόγω εμπορευμάτων.

185 Υπό τις συνθήκες αυτές, και ενώ παρέλκει η απόφαση επί του ζητήματος αν η περάτωση της διαδικασίας ανακτήσεως οφειλόταν, στην πραγματικότητα, στην απώλεια των πρωτοτύπων των υγειονομικών πιστοποιητικών που βρέθηκαν στη Ζιμπάμπουε, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η καθυστέρηση της ενάρξεως της διαδικασίας ανακτήσεως καθώς και της διεξαγωγής της διαδικασίας αυτής συνιστά παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχει η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70.

186 Επομένως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

187 Ενόψει του συνόλου των προηγουμένων σκέψεων, πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

188 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

**1) Απορρίπτει την προσφυγή.**

**2) Καταδικάζει την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα δικαστικά έξοδα.**

Kapteyn Hirsch Ragnemalm

Schintgen Ιωάννου

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιανουαρίου 1999.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

P. J. G. Kapteyn